

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ELOFIZETÉS:

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyiltár petit sora 40 fillér.

Arad, 1910.

STAUER JÓZSEF.

Csütörtök, április 28.

Ma számunk főbb közleményei:

A trónörökös magyar politikája.
Választási mvzalmak.
Nagyurak barátnője.
Különös házasság.
Fanny szalonja.
Pesti tréfák.
Magyar kultúra.
A temesvári botrányos tüntetés.
Sport-tudósítás a Szabadság-térről.
Uj irányok.
Tisza István Budán.
Morflum és revolver.
Tarkaságok.

Csempészett kövek.

Arad, április 27.

A szociálista vezér utitáskáját megvizsgálták Temesvárott és az utitáská tele volt kövekkel és záptojással.

Megvallom őszintén, nekem sejtetem sem volt eddig arról, hogy azokat a köveket és azokat a tojasokat, melyekkel — rendszerint apró gyerekek — nagynevű politikai egyéniségek diadalutját szokták megzavarni, vezér urak csempész módra szállítják a székesfővárosból és kiosztják a nagy tömegek közé keveredő apró bérencek között. En azt gondoltam eddig, hogy a tömeghangulatban, a tüntető csoportok között, megszedül egy-két fiatal rajongó lélek és ez nem tud maga felett uralkodni, hanem az éppen keze ügyébe kerülő követ dobja el dühében vagy elkese-

redésében arra, akiről azt gondolja, hogy rosszban sántikál.

A temesvári eset meggyőzött engem is arról, hogy bizony nem így van ez, hanem úgy, hogy azok a szociálista vezérek, akik az általános és titkos választójogot „tudományos alapon” követelik, nem várják meg a néphangulat spontán megnyilatkozását, hanem céltudatosan rendezik az összeütközést és személyesen szállítják a dobáló-háboru fegyvereit. Világos, hogy a temesvári háboru előre elrendeltetett és a rendelet végrehajtására az az ur nyert megbízatást, akinek az utitáskájában a megmaradt köveket és záptojásokat megtalálták.

Erről az esetről érdemes gondolkozni. A néplélek meghódítására kitűnő eszközei vannak a szociáldemokrata pártnak. Erős, hatalmas sajtója van és ezenkívül olyan népszónokai kikkel a polgári pártok népszónokai, a versenyt fel nem vehetnék. Mindezek felül, az a politikai anyag, amelyről írniok és beszélniök kell, igazán megvesztegető, mert a szegény ember vágyainak, álmainak és legtávolabbi reménységeinek a felcsigázása elsőrangú érveket szolgáltat és azokat, akiket vágyaikban és reményeikben, az élet nehéz küzdelmeiben csalódás ért, fanatizálni nem nehéz munka. Mindezek felül, ma már a polgári pártok tulnyomó része is támogatja a szociálista programnak azt a legfőbb

törekvését, hogy az általános, titkos választójog megvalósuljon. Miért kell hát mégis ilyen háborúságot rendezni és miért kell az ilyen háborura a serdületlen fiukat kövekkel és tojasokkal „központilag” felfegyverezni?

A néptömegek között rejtőzködő, kővel felszerelt fiu vagy férfiember orozva támad, az ilyen támadás ellen védekezni nem lehet. Igaz, hogy nem bombavető még a szociálizmus eme katonája; de az is igaz, hogy sokszor egy-egy tojás eldobálásával is olyan mélyen és vérig megsérti egy-egy nagy és művelt városi társadalom érületét, hogy nagyobb bajt már a bombavetéssel sem követhetne el.

Mindig azt hittük eddig, hogy az ilyen dobálás, bizonyos mélyen gyökerező érzelmeknek a spontán megnyilatkozása. Nem igaz. Most már nemcsak tudjuk, de kétségtelenül megállapítható, hogy hidegvérrel kiszámított, tervszerű merényletek ezek, melyek ellenében tervszerűen és hidegvérrel kell védekezni. Ha azt gondolják Baron Ede urék, hogy erőszak nélkül győzni nem lehet, hát ezt az elméletet talán a polgári társadalom is meg fogja érteni egyszer és hát tudni kell azt is, hogy ha két párt ezzel az elmélettel kerül egymással szembe, akkor ebből furcsa komédia keletkezhetik, mely már ilyenkor tulmegy aztán az egyszerű tojásdobálások határán.

Az ideges félelem.

(Félelem a szabad tértől. — A bezárt szoba ellensége. — Aki keztyüs kézzel nyul a pénzhez. — Tanár az ut közepén.)

Egy híres bécsi orvostanár tegnap érdekes előadást tartott a császárvárosban az ideges félelemről. Az előadás nemcsak írója egyéniségénél fogva keltett közfelfűntést, hanem azért is, mert a kérdés csaknem minden embert érdekel. Hiszen alig van ember, aki elmondhatná magáról, hogy idegei teljesen egészségesek. De még a vasidegzetű ember sem dicsekedhet azzal, hogy a félelmet nem ismeri. Még a legbátrabb sem, mert alkalmas pillanatban őt is megszállja egy bizonyos érzés, amit nem tud magának megmagyarázni, de amelyről szégyenkezve szokta mondani, hogy egyszer-egyszer elfogta a gyávaság. Ez a gyávaság a félelem. Általában véve a félelem nem más, mint gyengeségünk tudata. Ez az oka, hogy a beteges, gyöngé emberek ijedősebbek, mint azok, akiknek szervezetük teljesen egészségesek. Különösen az idegek megbetegedése, az ideggyöngeség az, amely a félelem érzetét nem egyszer egészen az örüllésig viszi. Az idegbeteg ember rettentés sokat szenved a félelem érzése következtében és sok esetben társadalmilag egyenesen lehetetlenné válik.

Az ideggyöngeség nagy elterjedtsége folytán nem lesz érdektelen annak megismerése, hogy milyen alakban jelentkeznek az ideges félelem, mert sokszor megtörténhetik, hogy ilyen

betegségben szenvedőkkel találkozunk, akiknek magavisletét ez esetben meg tudjuk magunknak magyarázni és aszerint el is bírálni. Ezen ezért érdekesnek tartjuk a hirneves ideg orvos előadásából az alábbi részleteket közölni:

Csak mintegy fél évszázad óta foglalkoznak az ideg orvosok tüzetesebben e kérdéssel. Wespahl írt le legelőször egy ilyen jelenséget, amelyben az ő betege az üres tértől félt. Röviddel ezután több orvos is közölte, hogy hasonló esetet tapasztalt.

A félelem az üres tértől nagyon elterjedt betegség. A beteg látszólag teljesen egészséges. Vig mulatság után épen most vett bucsut barátaitól s hazafelé való útjában át akar menni egy üres téren. Az utat már többször megjárta. Ma azonban üresnek, kietlennek tűnik fel előtte a tér és ez megijeszti. Meglassítja lépteit. Majd megáll és azt kérdezi magától: Micsoda ostoba félelem ez? Le akarja magáról rázni a kellemetlen érzést és tovább akar menni. De lábai megtagadják a szolgálatot. Térdei reszketnek, szíve erősen dobog és az izzadás csurog homlokáról. Szemei előtt elsötétül a világ, úgy érzi, hogy az áju ás környékezi. A szerencsétlen nem tudja legyőzni az üres tértől való félelmét, visszafordul, megkerüli a teret, a házak mentén biztonságban érezvén magát.

Igy kezdődik a betegség. Ez az eset mindannyiszor megismétlődik, valahányszor a beteg egy széles utcán, vagy téren akar átmenni. Bár tudja, hogy félelme alaptalan, azzal meg-

küzdeni képtelen. Persze, félelme csak addig tart, míg egyedül van. Társaságban, még akkor is, ha egy parányi gyermek halad mellette, minden félelem nélkül átmegy a téren. Átmegy akkor is, ha bot, vagy más fegyver van a kezében, mely számára a biztonság érzetét nyújtja.

Hasonló ehhez az érzéshez a zárt falak között való félelem. Megállapították egy ilyen betegségben szenvedőről, hogy mindannyiszor, valahányszor egyedül maradt egy szobában, jól vigyázott arra, hogy ajtók és ablakok nyitva maradjanak. Társaságban a félelem érzése kisebbedett és látogatóira való tekintettel megengedte, hogy a kijáratok zárva maradjanak. Ejjel nyugtalansága fokozódott. Hálószobája ablakainak nyitva kellett maradnia és határozottan megtiltotta hozzátartozóinak azt is, hogy az ajtókat bezárják. Éjszakánként többször fölkel, hogy meggyőződést szerezzen arról, vajjon elég van e téve rendelkezéseinek. Később nyugtalansága annyira fokozódott, hogy éjjel kiment az utcára, ahol h-jnal pirkadásig csavargott. Ezt a szokását haláláig megtartotta.

Egy asszony, akit már nagyon megtámadott a betegség, mondot'a el orvosának a következőket:

— Gyermekeimmel és egy fiatal leánnyal fürdőben voltam egy alkalommal, feledékenységből bezártam a kabin ajtaját (s a leány nem tudta elég gyorsan kinyitni. Rémes félelem szállt meg. Letéptem a csengő', kitértem

A trónörökös magyar politikája

— Zichy János hívei a választói ligában. —

Arad, április 27.

(Fővárosi munkatársunktól.) Budapesten az elmúlt vasárnap alakult meg az általános választójog országos ligája, legközelebb pedig az ország minden nagyobb városában megalakítják a liga szervezeteit. A hatalmas arányokban megindult agitáció vezetői között új neveket talál a magyar közönség. Közöttük van Rác Gyula dr. és Krejcsi Rzsó dr., akik a Fejérváry-kormány idején a radikális polgári pártokat akarták megszervezni szerte az országban. Rác Gyula már évek óta egész esomó röpiratokban, könyvekben, sok népgyűlésen harcolt az általános választójogért. Két esztendőig nem szerepelt, de ez a két esztendő érdekes összeköttetéseket szerzett neki. Egy magyar politikus, akinek a nevét sok gyűlölettel emlegették mindenfelé, audiencián volt a bécsi Belvedereben 1908. október közepétől és a trónörökösnek a magyar politika válságáról referált. Szóba kerülhetett a koalíciós paktum és a halogatott választói reform is, mert egy héttel később Ferenc Ferdinánd címére elküldték Rác Gyula könyvét, amely a választójog széles kiterjesztéséről szól. A könyv több napig volt ott a trónörökös dolgozószobájának íróasztalán, mikor pedig az említett politikus megjelent Ferenc Ferdinánd előtt, a jövődö magyar király elragadtatással jegyezte meg:

— *Excellenc, dieses Buch behandelt die Frage in sehr interessanter Form!* (Excellenc, ez a könyv nagyon érdekes módon tárgyalja a kérdést.)

A trónörökösnek tehát tetszett a könyv. Viszont a trónörökösnek Zichy János gróf régi bizalmi embere és könnyen érthető, hogy Zichynek is tetszett a könyv. Ettől kezdve szoros összeköttetés támadt Zichy és Rác Gyula közt. Néhány hónap óta pedig Zichy két ember társaságában tölti minden szabad idejét. Ezek: Rác Gyula és Krejcsi Rzsó.

Zichy időközben kultuszminiszter lett, de ezzel csak bízalmasabb lett a barátság, amely a két szociológushoz fűzte. A választójog nagy kérdésében ezek informálják állandóan és minden részletre kiterjedő pontossággal a gróft.

az ablaküvegeket, hogy megszökhessem. Mire az ajtót kinyitották, már félholt voltam a félelemtől, amelynek egyébként is valóságos betegem vagyok. Anyira, hogy lakásom ajtajának éjjel-nappal nyitva kell maradnia. Ha egyszer véletlenül bezárom, rémes vízióim támadnak, segítségért kiáltozva futok egyik szobából a másikba, hogy megtaláljam a kulcsot. Soha sem találom meg. Teljességgel képtelen vagyok elgondolni, hogy este hova tettem. De nem is tudok gondolkodni. És tarts ez a kínos érzés mindaddig, míg valaki ki nem nyitja az ajtót.

Az idegbetegségek említett fajtán kívül érdekes a szymptoma is, amikor a beteg nem mer valamely tárgyat megérinteni. Például pénzhez csak keztyűs kézzel mer nyulni. A másik vonakodik kezét adni orvosának, mert az mérgeggel dolgozhatott. Egy nő nem mer írószerkezekhez nyulni. Ez az érzés addig fokozódott, hogy végezetül remegés fogta el akkor is, ha egy ceruzát látott. Az utcán csak két ember között mer menni, akik elrejtik tekintete elől az írószerkezeket. Egy gimnáziumi tanár mindig az ut közepén járt, nehogy valaki hozzáérjen. Hasonlóan óvakodott az iskolában, nehogy tanítványai megérintsék. Az ideges félelemnek van még számos válfaja. Van, aki kutyát nem akar látni, mások a vasuti sínektől rettegnek, ismét másokat a félszín ejt remegésbe. Mindezen tünetek az ideggyöngyesség bizonyos nemei, melyeknek gyógyítása az orvos hatáskörébe tartozik.

Zichy viszont folytonos érintkezést tart fenn a konopisti kastély urával és akik a politika kulisszái mögé látnak, nagyon jól tudják, hogy a Khuen-Héderváry-kormányban a trónörökösnek Zichy János az őrszeme. Két héttel ezelőtt alkalmat keresett arra, hogy határozottan állást foglaljon az általános választói jog mellett, egy héttel utóbb pedig a budapesti újváros háza nagytermében megalakult Rác Gyula elbarátnainak vezetésével az általános választói jog ligája. Budapesten Rác Gyula még nem szerepelt, a vidéki agitációban azonban neki jut a vezetőszerp. Nem véletlen ez, hanem fontos láncszeme annak az öntudatos politikának, a mellyel Ferenc Ferdinánd már évek óta belemlyul a magyar közélet ügyeinek intézésébe.

Vegyük még ehhez, hogy a múlt héten a király különös kegyből bizalmas kihallgatásra rendelte magához a kultuszminisztert. Egyáltalán szokatlan, hogy ő felsége szakminiszterrel politikai információkat kérjen. Zichyvel kivételt tett az uralkodó s ez magában véve is mutatja azt a kivételes helyzetet, amelynek Zichy odafönn örvend. Nem kusza híresztelés tehát, hogy ő van kiszemelve a habsburgi politika jövődö magyarországi képviselőjének és közel áll a kombináció, hogy ő is fogja megvalósítani az általános választójog reformját.

Választási mozgalmak.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 27.

A békéscsabai munkapárt gyűlést tartott, amelyen kimondták, hogy a csabai 48-as függetlenségi párt jelöltjét nem támogatják, hanem ökvetlen jelöltet állítanak ök is. *Tagányi Sándor* a csabai munkapárt jelölését nem fogadta el s most új jelölt után néz a nemzeti munkapárt.

A kaposvári választókerületet *Vörös László*, amikor a kerületet képviselte, államtitkár korában mindenképen lekötözte, mivel sokat tett Kaposvárért. Most, hogy a kaposvári választókerület újból kormánypárti jelöltet öhajjt, szóba került ugyan *Vörös László* jelölése, de mivel nem tagja a nemzeti munkapártnak, Kaposváron csakis beszéltek jelöléséről, de nem léptettek föl, hanem sok utánjárás után megnyerték *Vörös Lászlónak* volt államtitkári utódját, *Nagy Ferenc* dr. egyetemi tanárt, akit most kérnek föl hivatalosan jelöltnek. És szombaton váratlanul plakátok jelentek meg Kaposvár utcáin, melyek hirdetik a kerületi *Vörös László* párt megalakulását és *Vörös László* jelölti képviselőnek. A függetlenségiiek eszeltek ki a trükköt, hogy összeveszítsék egymással a kaposvári nemzeti munkapárt híveit, akik közül sok van *Vörös Lászlónak* tisztelője, hogy saját, még ki nem kiáltott jelöltjük jöhessen be harmadik jelöltként győztesnek. De a megbontási kísérlet siker nem kecsegteti, mivel *Vörös László* ettől teljesen távol áll és a kaposvári mandátumra nem pályázik.

Keszthely: Sattkány József gróf volt Justh-párti a jelöltséget nem fogadta el.

Zólyom: Skrovina Mátyás polgármestert jelölték nemzeti munkapárti programmal.

Csikszentmárton: Nagy Györgyöt újból jelölték.

Torda: Vertán Endre Kossuth-pártit újból jelölték. Eddig nincs ellenjelöltje.

Véglár: Csepregy István függetlenségi ellen fellépett *Orosdy Fülöp* báró munkapárti.

Halmi: Fogarassy Zsigmond volt függetlenségi elvállalta a jelöltséget. *Földiák Lajos* függetlenségi Kossuth-pártinak nincsnek esélyei.

*Nagyszőlös: Barta Ödön*nel szemben *Bródy Ernő* lépett föl.

Zsombolya: Pirkner János munkapárti támogatására *Hieronymi Károly* vasárnap a kerületbe érkezik.

Szliács: Badiny Lajos munkapártival szemben fellépett *Medveczky Lajos* dr. zólyomi ügyvéd töt nemzetiségi programmal.

Nyirbátor: Uray Miklós függetlenségi

visszalépett. Helyébe *Bory Béla* földbirtokos lépett, ugyancsak Justh-párti programmal. Ellenfele *Vadász Lipót* dr. munkapárti.

Baja: Rajk Aladár pártönkivüli függetlenségi szemben fellépett *Podmaniczky Endre* báró munkapárti.

Zboró: Dacára annak, hogy a munkapárt a maga részéről hivatalos jelöltet nem állít, *Artim Mihály* dr. néppárti ellen *Szepesházy Imre* feisdvizi közti táblabíró mégis fellépett munkapárti programmal. E fellépés indító oka az eperjesi gör. kat. egyházmegye püspökénél, *Vályi János* dr.-nál keresendő, ki már kezdettől fogva rossz szemmel nézte biharói lelkészének megválasztását s jelenleg is arra törekszik, hogyha áldozatok árán is, de a kerületből kibuktassa. *Artim* dr. épp ezért a szomszédos girálti kerületben is fellépett *Bujanovics Gyula* munkapárti jelölttel szemben, hogy magát minden eshetőséggel szemben biztosítsa.

Radna: A függetlenségi polgárok tegnap délután elhatározták, hogy *Bodó Albert* dr. ügyvédet léptetik föl.

Nagysomkut: A román nemzetiségi jelölt, Vajda-Vojvoda Sándor dr., tegnap tartotta programbeszédét.

Szepesszombat: Eddig Takács József munkapárti az egyedüli jelölt. A függetlenségi párt a volt eperjesi képviselőt, *Ujházy Istvánt*, fogja ellene felléptetni.

A megyeszói választókerületben *Nagy Sándor* dr. pártönkivüli jelölt visszalépett és így most *Molnár Béla* dr. munkapárti az egyedüli jelölt. *Molnár* dr. tegnap délután 3 órakor Tiszalúccon programbeszédét mondott igen nagyszámu hallgatóság előtt. Este tiszteletére banket volt.

Nyitráról jelentik: Ma megalakult a szenici nemzeti munkapárt és a jelöltséget *Vagyon Árpád* szenici földbirtokosnak ajánlották föl, aki a jelöltséget elfogadta. *Vagyon* programbeszédét mondott, amit lelkesedéssel fogadtak.

Nagyapolcsányról jelentik: Az itteni nemzeti munkapárt május 2-án jelölt-gyűlést tart, amelyen *Szulyovszky Gusztávot* fogják a kerület képviselőjévé jelölni.

Hogy a kerületek mennyire ragaszkodnak a miniszterek és államtitkárokhoz, annak bizonyítéka az alanti jegyzék, amely azt mutatja, hogy eddig hány kerületben állítottak miniszteri és államtitkári jelölteket. Ime:

Hieronymi Károly: Igló, Csongrád, Pozsony I.

Serényi Béla gróf: Miskolc II., Besztercebánya, Hódmezővásárhely.

Zichy János gróf: Nagybarom, Székesfehérvár, Eger, Pécs.

Kazy József: Fülegháza, S.-A.-Ujhely, Kecskemét II., Gyergyó-Szt.-Miklós.

Kálmán Gusztáv: Zsolna, Esztergom, Kolozsvár I.

Rohenyi Gyula: Nagybeaskerek, Losonc.

Dörögnek az ágyuk Albániában. Üszküb és Mitrovica között megszakadt a távirati összeköttetés. Kacszenik körül az albán lázadók az urak, hatalmukba kerítették a hegyesorost és feltartóztatták a *Rizrend* felé előrenyomuló török sereget. Ezek a rémhírek jöttek ma Üszkübből. Egész északi Albánia veszedelemben forog. Nagy vérontásba fog kerülni, ha Törökország le akarja verni a lázadást. Tegnap egy postavonat kénytelen volt teljes gözzel menekülni Kacszenik felől, mert a zendülők már majdnem hatalmukba ejtették. A török hadügyi kormány két hadosztályt indított utnak Üszküb felé. A kacszeniki hegyesorosan éjjel nappal dörögnek az ágyuk. Erős csapatok futólépésekben közelednek a veszedelem színhelyére két oldal felől. A török sereg fővezére végzetes hibát követett el, amikor ezt a hegyesorost védelem nélkül hagyta. Kacszenik körül a hegyláncan tízezer főnyi arnauta lázadó áll.

UJ IRÁNYOK.

Az Omke a politikában. — Népgyűlés záptojásesővel. — A miniszterelnök utazása.

— Fővárosi tudósítók telefonjelentése. —

Arad, április 27.

Az új célokért, az új irány felé megindult a nagy küzdelem. A pártok harcba szálltak és úgy látszik némely oldalon egyáltalán nem válogatóság a küzdelem eszközeiben. Erre mutat az, hogy például az ugynevezett hazafias szocialistapárt emberei a napokban egy Justh-párti népgyűlés megtartását záptojás-esővel akadályozták meg.

A választási harc tulajdonképpen csak most kezdődik; most, amikor a választás napjait megállapítják és publikálják. Hédervary gróf miniszterelnök holnap jön haza és nemsokára nyilvánosságra kerülnek a választások napjai.

A miniszterelnök itthon.

Khuen-Hédervary Károly gróf miniszterelnök már elutazott a Semmeringről és ma Bécsbe érkezett. Holnap elutazik Budapestre, a hová az esti vonattal érkezik.

Programbeszéd angolul.

A oszakai választókerület Zakolce községében, a választási küzdelemben egyedülálló esemény történt tegnap. Lévay Lajos báró, a kerület nemzeti munkapárti jelöltje magyar programbeszédet készült mondani. Alig szólt azonban néhány szót, a tisztára tót ajku hallgatóság körében mozgolódás támadt, majd előállott az egyik paraszt és ékes angol nyelven megkérte Lévayt, mondaná el programbeszédjét angolul, mert ők egy szót se beszélnek magyarul, de angolul valamennyien tudnak. Lévay kész örömmel teljesítette a kérését és fél óráig beszélt angol nyelven. A beszéd végén egy másik atyafi szintén angol nyelven köszönetet mondott Lévaynak. A község lakosságának több mint 80 százaléka járta meg Amerikát és ez a magyarázata, miért tartott egy magyar jelölt magyar választókerületben angol nyelven programbeszédet.

Az Omke és Eber Antal.

Budapestről jelentik: Az országos magyar kereskedelmi egyesülés ma esti ülésén a kassai képviselőválasztás ügyével foglalkozott. Elhatározták, hogy az Omke a kassai választásnál nem foglal állást és passzív magatartást tanúsít. Eber Antal ugyanis az általános választójognak híve és az Omke kassai fiókja kimondta, hogy csak oly jelöltet támogat, aki a kereskedelem és az ipar érdekeire befolyást gyakorol, az általános választójog híve és nem obstrukciós. Miután pedig Eber épen a legutóbb jelentette ki, hogy az obstrukciót helyteleníti, az Omke kassai fiókja mellette foglalt állást.

Záptojásba fullt népgyűlés.

A Debreceni Független Ujság írja: A Szoboszló kerület Justh-párti képviselőjelöltje, Justh János vasárnap kirándult Mikepércsre, a kerület egyik községébe, hogy ott programbeszédet tartson. Ezen a kiránduláson azonban nem Justh-párti szólamok szószá tette pikáns ízűvé a gyűlésen történeteket, hanem nagy ügyességgel szervirozott záptojások, kövek tették feledhetetlenné Justh Jánoséknak ezt a lelkes, szép tavaszi napot.

Justh János azt hitte, hogy Mikepércs élhal érte, pedig az ifju Herbert az ujjain összeszámlálhatná, hányan mennek a zászlója után.

A gyűlésen, igaz, sokan vettek részt, de a megjelentek 95 percentje Mezőfi párti volt. Ezek a nagyvennyolcas szocialisták egészen oszondesen viselkedtek mindaddig, amíg Pápay János Justh párti elnök meg nem nyitotta az ülést. Amint azonban a megnyitó: *Tisztelt polgártársak!* megszólítás elhangzott, az egyik tisztelt polgártárs épen homlokán találta az elnököt egy finom tojásocskával s a sárga nedű egyszerűen végigöntözte a szónok arcát. Persze így az elnöki megnyitó elázott. Most maga a nagyreményű jelölt emelkedett szólásra. A történeteken való megbotránkozást akarta először is kifejezni, de bizony a megbotránkozás kifejezetlen maradt, a programbeszédet hamarosan abban kellett hagyni, mert kövek és záptojások zápora köszöntötte Justh Jánost.

A gyűlésnek természetesen rögtön vége lett. Justhék most vissza akartak vonulni, de a Mezőfi választói mindenütt nyomukban voltak a lón nagy verekedés. Hencidától Bencidáig folyt a sárga tojáslé. Hir szerint az egyik választópolgár szép nyugodtan Justh János mellé sétált s nem dobta, hanem isteni flegmával, közvetlen közelből az arcára kenté a kezében tartott záptojást!

Sokkal komolyabb baj érte Szentjób Kálmán debreceni tanítót, akit a tömeg megvert. Hasonlóképpen súlyos sérülés érte később, a bevonulás közben, Pápay Justh párti elnököt, akinek betörték a fejét. A tömeg ezután Orosz István községi jegyzőnek a háza elé vonult s kövekkel bezúzta összes ablakait. A jegyző kijött lakásáról s az egyik kődobálót galléron ragadta, hogy a község házára vigye. A tömegből sokan ráakartak rohanni a jegyzőre, Orosz azonban előrántotta revolverét s támadóira irányította e szavakkal:

— Aki hozzám nyúl, agyonlövöm!

A revolver távol tartotta az embereket s a jegyző nagy triumfussal vitte a község házára az elfogott tüntetőt. A nyemozás a Justh-párti kirándulás ügyében folyik.

Zsilinszky Mihály szarvasi jelölt.

Szarvas város választókerületének 150 tagu küldöttsége tisztelgett ma Zsilinszky Mihály volt államtitkárnál, akit felkértek a jelöltség elfogadására. Zsilinszky elfogadta a jelöltséget és hosszabb beszédben mutatott rá a bekövetkezett átalakulásra, mely őt a passzivitásból kilépésre készítette.

— Ők félreállottak —ugymond — mert alkalmat akartak adni arra, hogy kiderüljön, hogy azok, akik hangzatos jelszavakkal a népet félrevezették, képesek-e az ország kormányzására. Az események erre megadták a feleletet és így ő, aki már azt hitte, hogy sohasem fog az aktív politikában részt venni, ismét akcióba lépett, mert kötelességének tartotta ezt a haza iránt.

Kossuth és Apponyi körúton.

Kossuth Ferenc, akit egészségi állapota eddig megakadályozott abban, hogy az egyes választókerületekbe utazzék, a függetlenségi pártkörben tegnap kijelentette, hogy legközelebb vidéki körútra indul. Első utja Abonyba vezet, a hol május 1-én Lévay Mihály plébános mellett tart beszédet.

Apponyi pedig folytatni fogja délvidéki körútját. Pénteken este Eberhardról Budapestre érkezik s innen szombaton délután Temesvárra utazik, a hol éjszakára Csernoch János esznádi püspök vendége lesz. Vasárnap reggel Temesvárról kocsin Szakálháza megy és Steiner Ferenc Kossuth-párti jelölt érdekében beszédet mond. Innen átkocsizik Orozsfalvára, a hol Romanov Péter Kossuth-párti jelölt érdekében beszél.

Tisza István Budán.

A kereskedelmi miniszter a tisztviselőkről.

— Fővárosi tudósítók telefonjelentése. —

Arad, április 27.

A budai II. kerületi nemzeti munkapárti választópolgárok ma este 8 órakor Berzeviczy Albert tiszteletére 400 teritékes pártvacsorát rendeztek. Az első felköszöntőt Kollár Lajos mondta Berzeviczyre, azután Sztelló Kornél dr. Tisza István grófra üritette poharát. Altalános figyelem között Tisza a következő beszédet mondotta:

(Tisza az ál-modernnek ellen.)

— Amint itt ebben a díszes társaságban ismét megjelenek, megelevenedik a lelkemben annak az estnek az emléke, melyet öt esztendővel ezelőtt ebben a helyiségben eltöltöttem; megelevenedik annak a küzdelemnek a képe, amelyet akkor folytattunk. Jelszavak, frázisok, veszedelmes illúziók ellen folytattuk a küzdelmet, amelyek közjogi téren vezették el csalékony lidérefény után a produktív munka göröngyös utjairól a nemzetet. Akkori törekvéseink sikertelenné bizonyultak s mélyeséges hazafiai aggodalommal láttuk tévútra sodortatni a nemzetet. Ha ma erre visszagondolok, lehetetlen, hogy bizonyos vallásos magambeszállással ne adjak hálát az egek urának azért, hogy ezek az aggodalmak alaptalanoknak bizonyultak, mert módot nyújtott az isteni gondviselés a magyar nemzetnek arra, hogy idejekorán megváltoztassa a véleményét. Erdeme van ebben a magyar nemzet józan belátásának is, amely idejekorán kiábrándította a nemzetet. De mit érne mindez, ha a nemzet a közjogi illúziók helyett a politikai radikalizmus jelszavainak rabságába esnék. Ugyanazon betegségnek, ugyanazon nyavalyának egy más formája, a valódi produktív nemzeti életre nézve ép oly veszedelmes formája lenne ez. Engedjenek meg nekem, ha ezzel a veszedelemmel szemben állást kell foglalnom. Talán épen a fővárosra vár a feladat, hogy leszámoljon ezekkel az ábrándokkal és hogy ezekkel a veszedelmes jelszavakkal szemben felemelje az igaz bölcsességnek, az igaz kulturának felvilágosító intő szavát. A jelszavak, a frázisok utáni kapkodás a félműveltség tulajdona. Ezzel szemben az igazi műveltség igyekszik behatolni az állami életbe, igyekszik felismerni az élet nagy igazságait és azután azokat rendezni és szervezni. Én azt gondolom, — ha a dolog természeténél fogva talán legelőnkebben a fővárosban nyilvánul a magát modernizmusnak nevező szellemi félműveltségnek tetzetős, talán sokszor csillogó és ragyogó, de bensőleg sivár, hamis és a magyar nemzet sorsára nézve mindenesetre káros megnyilvánulás is; ez rendszerint annál nagyobb önbizalommal, ellenfeleinek annál nagyobb lenézésével s annál nagyobb prepotenciával szokott megjelenni, minél üresebb, minél felfuvalkodottabb. Remélem, hogy ebben a kerületben a helyes irányzat diadalmaskodni fog a félműveltség radikalizmusa felett. (Lelkes éljenzés.)

(Hieronymi beszéde.)

Ezután Hieronymi emelkedett szólásra.

Azt hiszi, hogy a közelgő választások rendkívüli fontossága abban áll, hogy meg fog szünni az a meddő harc, melynek tanúi voltak a multban s amely erőszakosan az ország közjogi viszonyait feszegeti eredmény nélkül. Azért is jelentősek ezek a választások, mert meggyőződünk róla, hogy a monarkia másik felével békés viszonyban kell élnünk. Egy-másra vagyunk szorulva; erőnket csak úgy fejthetjük ki, ha békességben élünk egymással. Nem tudjuk, mikor lesz szükség, mikor állnak elő oly kálbonyodalmak, melyekben csak akkor tudjuk helyünket megállni, ha megfelelő erő kifejtésére képesek vagyunk.

A mostani választási kampányban azt tapasztaljuk, hogy az országokban, amelyekben a parlamentarizmus legegészségesebben van kifejlődve, legnagyobb szerepe van az állami

tisztviselői karnak. Kijelenthetem, hogy az állami tisztviselők feladatuk magaslatán állanak, ha tudásukkal, kötelességteljesítéssel párosulva működnek a haza javán. Üdvözlöm tisztviselő társaimat s azokra írtém poharam.

FANNY SZALONJA.

Az okleveles csábitó asszony titkai.

Távirati tudósítás.

Arad, április 27.

A ma reggeli fővárosi lapok irtak már arról, hogy Löwinger Fanny okleveles tanítónő a budapesti rendőrség letartóztatta, mert a Teréz-körut 31. számú házában találkahelyet tartott fön, amelyet ő cimirodának és fordítóhivatalnak nevezett. Apróhirdetések útján fiatal leányokat, jobbára állás nélküli nevelőnőket esalt föl a cimirodába azzal az ürüggyel, hogy írásbeli munkát ad nekik. Névtelen levél alapján azonban a rendőrség leleplezte az okleveles kufárt s most a Teréz-köruti, telefonnal ellátott szalon titkainak kikutatásához látnak.

Két érdekes esetet mondunk el itt a szalonról:

Egy fiatal ügyvédnek telefonja volt az irodájában; a személyzete pedig állott egy gépirókisasszonyból és egy jogászból. A jogász felmondásban volt, egy hét múlva kilépett volna, hogy a szigorlatra készülhessen.

— Mielőtt végleg elmennék — gondolta — megtréfálom a principálisomat. Megpróbálok helyette szerelmeskedni.

A princi tudniillik több helyen ült a nyeregben, mert valának neki több rendbeli szivügyei. A jogászfiu kutatótt a princi szivügyei után.

Egy napon megszólalt a telefon. Egy szlovén kiejtésű női hang beszélt:

— Ki beszél?

— Itt az ügyvéd beszél. Te vagy az drágám? — mondta ravaszul a jogász.

— Nem. Fanny beszél. Egy első nő áll ma este fél nyolc órára a rendelkezésére. Ügyvéd ur jöjjön el. Finom falat.

— Hová menjek?

— Hát nem tudja? A Teréz-körut 31. alá, fordító irodába.

A jogász sok hájjal megkent legényke volt és átértette nagyhamar a helyzetet. Hazament, fölvette az ünneplő ruháját és elindult a fordító irodába. Az iroda egy kissé luxuszos volt, puha székek, diszesen párnázott kerevetek voltak benne tulnyomó részben, a falakról pedig félméztelen nők képei csintalanokdaltak le.

— Jó helyen vagyok, gondolta a jogász, de nem vagyok jó helyzetben. És megtapogatta a mellénye zsebet, ahol két kemény ezüstforint húzódott meg.

— Parancsol? — kérdezte a ház urnöje a vendégtől.

— Ide ajánlottak — mondta félénk habozással a fiu.

— Ne féljen drágám, kezdte bátorítani a fordító hölgy a jogászt, fáradjon be ide a szobába. És ezzel kinyitott egy ajtót, amely előtt még egy függöny is emlott alá. A szlovén nő diszkrét volt.

A jogász a meglepetéstől majd leszédült, mert szembe találta magát az ügyvédi iroda egy alkalmazottjával, a gépirókisasszonnyal.

Csuklás, nyelés, hápogás, tüszentés és végül megszólalt a kisasszony:

— Nézze Pista, én fordítással jöttem ide; tudja, a Koszilek ügyben kellett egy cseh fordítást csináltatnom.

— Kisasszony, felelte az ifju, én ugyanabban az ügyben járok itt, amiben ön, talán együtt fordíthatóak. És a kisasszony úgy meg volt elégedve a fiu fordításával, hogy később hallani se akart az ügyvédről.

Egy másik esetben pedig egy ur járta meg, aki két szeretőt tartott a felesége tudtán kívül. Ez azonban óvatos volt és egy kuleslyukon át engedte megmutatni magának a kiválasztott hölgyet. A hölgy az egyik szeretője volt, akinek éppen az előző napon vett szép fölönfüggőket.

A maga büne nem háborította föl, de hogy a szeretője megcsalja, az már roppantul felbőszítette az öreg bácsit. Berontott a szobába:

— Hitvány nő vagy — ordította. Ha a férjét megcsalja az asszony, az még hagyján, de a szeretőjét, az disznóság.

A nő azonban föltalálta magát.

— Vén gazember — felelte kedvesen — hát tudod-e, hogy én téged jöttelek ellenőrizni! Hát ide viszed a pénzedet, azért jut nekem csak száz koronás buton, ugy-e gazember.

És ezzel megeibálta az öreg Othello füleit. Persze az eset békésen végződött. A szerető még aznap kapott kiengesztelésül egy arany karperecet.

Nagyurak barátnője.

Aki a magyar kormányt akarta megcsalni. — Szélhámosság Liszt Ferenc hamvaival.

Távirati tudósítás.

Arad, április 27.

A bécsi törvényszéken végtelenül érdekes, a legelőkelőbb és legmagasabb körökről szóló leleplezések hangzanak el. Liszt Amáliának, az ismert szélhámosnőnek póre veti felszínre ezeket a leleplezéseket. Amália pénzt ígért katonatiszteknek, hivatalnokoknak, mágnásoknak, sőt legeslegnagyobb uraknak is, de az ígérgetés vége mindig az volt, hogy ő kért és kapott pénzt.

A pörben többnyire magyar nevek szerepelnek, sőt alább olvasható, hogy lépett összeköttetésbe a tarkamultu szélhámosnő a magyar kormánnyal is.

A tegnapi tárgyaláson, tanuvallomások és vádlottak kihallgatása során egy legmagasabb körökből való ur — főherceg — dolgairól volt szó. A főtárgyaláson ennek a személyiségnek a nevét nem szabad kiejteni, csak így nevezik: L. herceg. Általában, az említésre kerülő neveket csak kezdőbetűjükön nevezik, így: S. főhadnagy, K. herceg, P. gróf. Néha azonban a tanuk, vagy az ügyész elszólják magukat és akkor nyilvánosságra kerül egy-egy név.

(Amália üzlete.)

Amália harminc év körül levő szép nő. Két főhadsegéde volt. Egy nyugalmazott főhadnagy és egy pénzügynök. Valamikor a szépségéből élt, de aztán elvétette magát a főhadnaggyal. A főhadnagy csakhamar megtudta felesége előéletét és akkor elvált. Amáliának azonban már meg voltak az összeköttetései és a hivatalnokok, tisztok, meg mágnások megkoppasztása vigan folyt.

A főherceg kölesöne körül ez történt: A szélhámos társaság megtudta, hogy a nagyragu urnak pénz kell, sok pénz, három millió. Embert kerestek, aki közelébe juttatta őket. Meg is találták az, az embert egy magyar mágnás, Orczy János báró személyében.

Főszólították a bárót, aki ismeri a főherceget, je'nenjen meg ná'a kiballgatáson és közvetítse a 3 milliós üzletet. Nagy jutalékot ígértek neki. Orczy báró beszélt is a főherceggel, csak hogy egy kicsit elkésett. A főherceg épen akkor vette föl a három milliót egy cseh banktól.

A báró azt vallotta a tárgyaláson, hogy nem is állt volna szóba Liszt Amáliával. De ez el tudta vele hitetni, hogy a legmagasabb társaságokban vannak összeköttetései, nagy vagyona van és Odescalchi herceg tábornok a rokona.

(Amália és Apponyi.)

A legfantasztikusabb kalandja az érdekes szélhámosnőnek az volt, a mikor a magyar

kormánytól akart kicsalni nagy összeget. A magyar kormány tárgyalásokba is lépett vele és csak hirtelen leleplezésének köszönhető, hogy Amália fufangja nem került a magyar adófizetőknek százezrekbe.

A dolog így történt:

Liszt Ferencnek, a nagy magyar zeneszerzőnek tudvalevően Ausztriában nyugosznak a hamvai. Amália állandóan Liszt unokabuga gyanánt szerepelt és módját tudta ejteni, hogy ezen a réven a magyar kormánnyal is összeköttetésbe lépjen.

Apponyi, kultuszminisztersége idején, mikor megtudta, hogy Lisztnek egy rokona él Bécsben, rögtön arra gondolt, hogy a nagy zeneszerző hamvait haza lehetne hozni. A magyar kormányok ugyanis már kérték Auszriától Liszt hamvainak kiadatását, de ezt mindig megtagadták azzal, hogy az átszállítást csak a nagy halott egy rokona követelheti.

Most megvolt a rokon. Apponyi megbízásából Lavaux gróf fordult a szélhámosnőhöz, aki háromszázezer koronát kért azért, hogy Magyarországot Liszt hamvaihoz segítse. Apponyi kissé sokalta az összeget, de belement az alkuba. Így folytak a tárgyalások. A szélhámos társaság Orczy bárót is fölkererte a közvetítésre és ő el is vállalta abban a reményben, hogy a magyar kormánytól kapott pénzből megkapja azt az összeget, a mit tőle is kicsáltak Liszt Amáliáék.

Ekkor azonban Apponyi megbukott és Liszt Amáliát is leleplezték. A háromszázezer korona tehát megmaradt a magyar adófizetőknek, de ezt pusztán a véletlennek köszönhetjük.

(Gróf Lavaux.)

A magyar kormány közvetítője Liszt Amáliánál, Lavaux gróf, igen érdekes ember. A pesti társaság bizonyos részében rendkívül ismert és népszerű. Orosz grófi családból való, de teljesen vagyontalan. Egy felsőmagyarországi zsidóember családjánál nevelkedett, majd Budapestre került és egy ideig rendkívül gavallérosan élt.

Később még rosszabbra fordult a dolog. Egyre nehezebben szerzett pénzt és végül jóformán elzüllött. Bécsbe vetődött, ahol belépett egy bankbizományüzletbe, de csakhamar meggyült a baja a büntetőtörvényszékkel.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Conca d' Oro. Az örökzöld Sziáliának ugynevezett aranyosészejében fekszik a fejedelmi látképet nyújtó Palermó, melyet a Monte Pellegrino és Catalano ragyogó mészkőhegyek mosolygó zöld ligetei és a tenger határolnak. A kiránduló turistáknak legmosszebb menő élvét elégítik ki azok a természeti szépségek, a melyek a föniciaiak és karthaggyiak hajdani sziáliai fővárosa körül kibontakoznak. A programba vett San Domenico, norman- és sarace-stílusban épült királyi palota műkinceseivel, a dóm világhírű arany mozaikjaival, királysirokkal, a Capella Palatina, Teatro Massimo, Obszervatorium, az Eremiti templomromok, Olaszország legszebb virágos kertje a Florapark, fűvészkert. A quanta tengeri fürdő és egyéb látványosságok megtekintése mellett, az ugynevezett Szent-Rozália éjjeli ünnepély nagy látványosságait is élvezni fogják. Rozália Sinibaltó norman herceg ragyogó szépségű leánya volt, ki életének virágzó tavaszán 1170-ben remeteségre szánta magát és Pellegrino-hegyre menekült. Innen árasztva el jótéteményeivel a lakosságot. 1624-ben találták meg csontjait, melyeket nagy ünnepéllyel vittek be Palermóba, amire az akkor dühöngő pestis csuda módon megszűnt. Azóta védszentje a városnak és emlékezetére minden évben tündéri kivilágítással éjjeli bucsut rendeznek a Rozália-hegyi barlanghoz. Az olaszföldi kirándulás augusztus hóban lesz, melyre június 15-éig lehet jelentkezni az aradi turista egyesület igazgatóságánál (Arad, Deák Ferenc-utca.)

PESTI TRÉFÁK.



(A villamos és a halál.) Ez az izgalmasan kezdődő és mulatságosan végződő história Heltai Jenő ismert íróval és Jakoby Viktor zeneszerzővel történt.

Heltainak és Jakobynak együtt volt valami utja. Siettek is, rossz idő is volt, beleültek hát az első üres konflisba, úgy hajtottak a keleti pályaudvar irányában. Siklott, dőcögött, csuszált a kocsi a mikor az egyik mellékszeletről kikanyarodott a Rákóczi utra, egyszerre úgy tetszett, hogy menthetetlenül összeütközik a nyomában száguldó villamossal. Heltai ült a kocsi jobboldali ülésén, ő vette észre előbb a veszedelmet és szólt Jakobynak:

— Ugorjunk ki hamar a másik oldalra, javasolta Jakoby (zeneszerzőnek kell, hogy invenciója legyen) és már nyitni akarta a kocsi ajtaját. De azon az oldalon meg egy halottas kocsi rugtatott a nyomukba. (Rossz idő is volt, sietett is, — a halottól se lehet rossz néven venni, ha halálában egyszer kocsit vesz)

A konflis pedig beszorult a két veszedelem közé. Jobbról a villamos, balról a halottaskocsi. Rettenetes pillanat volt. Jakoby homlokán kiütött a verejték. És ekkor Heltai csöndesen, nyugodtan megjegyezte:

— Látod, ez a gyors elintézés. Jön a villamos és az embert egyszerűen betolja a halottaskocsiba...

(Az obsitos és a sacharin.) Azelőtt csak a verebek esiripelték, hogy Török és Egger gyógyszerészek sacharinnal dugáruskodnak. Idővel azonban megtudta a rendőrség is. És ma már mindenki tudja, csak épen a kincstár nem és nem is tudja meg soha, mert hiszen majd bizonyára találunk rá módot, hogy futni hagyják a két vidám patikust...

De addig is, míg a fiáncok bele szólnának az ügybe, beleszólt egyenlőre az Obsitos. A vigaszínház legutóbbi Obsitos-előadásán tudniillik a kuplé-terecet ezzel a legújabb strófával bővült:

Szomorú most a Török,
Szerencséje nem örök,
Bűnpörök...
Rendőrok...
És a sajtó menydörög.

A kaplén percekig kacagott a közönség. A mi azonban legkevésbé se bántja Törököt. Ők tudják, hogy aki a végén nevet, az nevet legjobban. És hol lesz a közönség, hol az Obsitos, a mikor ő még javában hintik a szemünkbe a — sacharint.

(Mezőfi csizmái.) Mezőfi Vilmos szociálista képviselő. Nem a szociáldemokrata párt tagja, csak amolyan magán-szociálista. Nagy pártja van a parlamentben, melynek ő az elnöke, alelnöke, titkárja s minden tagja. Ahol Mezőfi személyesen megjelenik, ott összegyűlt az egész párt és ott van a párthelyiség. A multkor például egy budapesti Erzsébet-kórházi cipészüzletben volt a párthelyiség. Megjelent Mezőfi és csizmái után érdeklődött.

— Még nincsen készen! — felelte a cipész.

— Pedig meg kell lenni! A kerületembe nem mehetek csizma nélkül. Cugocipőben nem korteskedhetek. Ettől függ a megválasztásom.

— A csizmától?

— Igen, mert a kerület határában magyar embernek ültözöm, — eszem a tokáját gégém asszony!... hogy vág a dohány, gatyám bátyám? — és sarkantyus csizmában, árvalányhajas turi

süveggel megyek szavalelet gyűjteni. Ezért kell a csizma.

Szólt és eugos cipőjében eltávozott.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Wekerle vallomása.

A volt kormány sajtópöre.

Távirati tudósítás.

Arad, április 27

Budapestről jelentik: A Wekerle-kormány-nak Habár Mihály elleni sajtóperében Szlavek vizsgálóbíró ma hallgatta ki Wekerle Sándor volt miniszterelnököt az Apponyi ellen emelt vádra vonatkozólag.

Wekerle délelőtt tizenegy órakor érkezett meg a törvényszékre Lázár dr. törvényszéki bíró kíséretében és Szlavek nyomban megkezdte a kihallgatást, amely 12 óra után 10 perccel ért véget. Wekerle, akit kihallgatása után az újságírók körülfogtak, csak annyit válaszolt a kérdésekre:

— Kérem, engem a Népszínház ügyében kérdeztek ki. Mindent valótlannak mondtam, ami a röpiratban állott.

A volt miniszterelnököt Szlavek ma csupán a Népszínház kibérlésére vonatkozólag hallgatta ki. Wekerle előadta, hogy ő csak mint pénzügyminiszter tud erről a dolgról és csak annyit, amennyi az aktákban áll. Ő hozzá a kultuszminiszter hivatalosan tette át az ügyet, hogy mint pénzügyminiszter járuljon az utalványozott összeg kifizetéséhez. Minthogy a megfelelő osztályok revidiálták a számadást, a kifizetés nem volt megtagadható. A vizsgálóbíró kérdésére, hogy Mader érdekében érkezett-e az udvartól, vagy a trónörökösötől távirat, ezt mondta:

— Hozzám nem érkezett, én csak arról tudok, hogy az udvari páholy dolgában az udvarnagyi hivatal és a miniszterelnökség között jegyzékváltás folyt. Közvetlen hozzám, mint miniszterelnökhöz nem érkezett semmiféle távirat.

A vizsgálóbíró ma félbeszakította a további kihallgatást, mert előbb Apponyit akarja ebben az ügyben kihallgatni. A védők által indítványozott kérdésekre, továbbá az erdő, talpa és bányavásárlásokra nézve csak Kossuth, Darányi és Sztérynyi kihallgatása után kerül a sor Wekerlére.

§ A bruszturi román pap uzsora-pöre. Az aradi királyi törvényszék 1909. május hó 18-án tíz napi tárgyalás után, melyet a helyszínen, Bánesden tartottak meg, 1500 korona pénzbüntetésre ítélte Budugán Miklós bruszturi román lelkészt 65 rendbeli uzsoravétség miatt. Azonkívül elmarasztalta a lelkészt a felmerült 1100 korona bünygyi költségben. A vádlott felebbezése folytán az ügy tegnap a nagyváradi ítélőtábla elé került, amely az első bíróság ítéletének megváltoztatásával Budugánt a vád és következményei alól felmentette, a felmerült 1400 korona költséget pedig a kir. kincstár terhére utalta.

§ Nagy bűnpör. Ismeretes, hogy a fehértemplomi kir. ügyész Racsos Lehel dr. temeskubini volt járásbíró feljelentése folytán vádat emelt Török Béla temeskubini járási főszolgabíró, Szunyogh András temesvári kir. törvényszéki bíró, Jakabfy Ernő dr. temeskubini ügyvéd, Ficseric János temeskubini királyi telekkönyvvezető, Stonn Lajos gróf kir. kataszteri főmérnök és Kecskeméthy Gyula mramoráki községi jegyző ellen, közokirathamisítás büntetése miatt, mert állítólag hamisított telekkönyvi betéti ív alapján akarták megszerezni a Mramorák község tulajdonát képező 410 holdnyi rétet. A fehértemplomi kir. törvényszék vádnácsa elutasította a vádiratot. Felebbezés folytán az ügy a temesvári kir. ítélőtábla elé ke-

rült, mely két napon tárgyalta az ügyet. A tárgyaláson Gidró László kuriai bíró elnökölt; mint előadó Várady Sándor dr. ítélőtáblai bíró működött közre. A kir. ítélőtábla Török Béla temeskubini járási főszolgabíró, Stonn Lajos gróf kat. főmérnök és Kecskeméthy Gyula mramoráki jegyző ellen a bünygyítő eljárást jogérvényesen megszüntette, — ellenben Szunyogh András temesvári törvényszéki bíró, Jakabfy Ernő dr. temeskubini ügyvédet és Ficseric János telekkönyvvezetőt vád alá helyezte. Török Béla temeskubini járási főszolgabíró ezek szerint teljes elégtételt kapott.

Morfium és revolver.

Öngyilkos gyógyszerészhallgató.

Távirati tudósítás.

Arad, április 27

Az éjszaka — jóval éjfél után — öngyilkos lett Budapesten a Mária utca 20. számú házában Szentgyörgyi László gyógyszerészhallgató. Revolverrel szíven lötte magát, előbb azonban negyven gramm morfiumot vett be, hogy ha a golyó nem találja jól, a mérég pusztítsa el fiatal életét. Am a mérégre nem volt szükség, a gyenge lelkű fiatalemberrel egy pillanat alatt végzett a revolvergolyó is.

Csüggeteg lelkű, beteges gondolkozású fiatalember volt Szentgyörgyi László, az öngyilkos gyógyszerészhallgató. Atyja Kigyóson géplakatos. Ő nem érzett elegendő testi erőt magában az iparpályára, s gyógyszerész segéd lett Orosházán, ahonnan Pestre került az egyetemre. De a tanulás nehezén ment és Szentgyörgyi László kétségbeesett, hogy nem fog boldogulni a pályáján, hogy nem tud megküzdeni az étellel.

Még Orosházán beszerzett negyven gramm morfiumot s azt mindig magánál hordta egy kis dobozban. A dobozra a következőket írta:

„Morphium muriaticum, a legveszedelmesebb mérég. A végső esetre, ha már semmi sem használ az élet küzdelmei ellen.“

Az éjjel azután — így gondolta Szentgyörgyi László — betelt a mérték és bevette az óriási adag morfiumot. Azután szíven lötte magát. Lakótársa, Tamássy Dezső bölcsészethallgató, épen akkor haladt fel a lépcsőn az emeletre, amikor a lövés eldördült. A házmeisterrel együtt ment be a szobába, de Szentgyörgyi akkor már halott volt; a revolvergolyó megölte.

Az asztalon levelet hagyott barátjának, Tamássy Dezsőnek. Ez a levél is arra vall, hogy írója gyenge elme, beteges lélek. A levélben, mely tele van helyesírási hibákkal, a többek között a következőket írja:

„Kedves Dezső!

Elérkezett az utolsó pillanat, vagyis a netovább. Most véget vetek mindennek. Reggel táviratozd meg apámnak, rögtön jöjjön és vigye a ládát, speditör vigye a vasúthoz; kérd meg a nagyságos asszonyt, engedjék meg, a ládám itt legyen, míg Apa jön. Senki sem tud erről a szándékomról. Isten veled és a bűdös banda tagjaival. (Négy barátját nevezte így.) Nagyon sajnálom, hogy a nagyságos asszonynak és kedves családjának éjszakáját megzavarom ez által. Schreker Ede IV. ker. Fő-utca 35. I. em. 9. táviratozd meg. Ede bácsi (nagybátyja) jószágos kezeit csókolom.

Laci, a mérgező.“

Leveléből az is kitűnik, hogy már egy év óta készült a halálra.

Holttestét a boncoló intézetbe szállították.

IRODALOM ES MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Csütörtök: Luxemburg grófja, operett. (C bérlet.)

Péntek: Nagymama, operett. Blaha Lujza fellelével. (A bérlet.)

Szombat: Kurucfurfang, népszínmű Blaha Lujza fellelével. (B bérlet.)

Vasárnap: Délután: Elvált asszony, operett. Este: Sári bíró, népszínmű. Blaha Lujza fellelével. (C bérlet.)

* A jövő színi szezon. Május 17-én egy hónapra bezáródnak a muzsahajlék kapui. Egy hónapi szünet után megkezdődnek a nyári színi körben az előadások. Azután két hónapig Hódmezővásárhelyen játszik a társulat és október elsején kezdődik az új színi szezon. A társulat ezuttal jóformán teljesen megmarad jelenlegi formájában és létszámában. A hölgyek mind szerződtek jövőre is, a férfitagok közül kiválik a társulat kebeléből Boda Ferenc tenorénekes, aki a magy. kir. Operaház férfikarának tagja lesz és Leóvey Leó, a kiváló komikus, ki Nagyváradra szerződött. Boda helyébe Cseh Ferenc tenorista jön, Leóvey Leó helyébe pedig Heltai Jenő, a győri színház tagja szerződött. Visszajön Ladiszlav József is, az érces hangú baritonista. Nagyobb változások lesznek a karszemélyzet kebelében. A jóhangu Gerő János Temesvárra szerződött, helyébe onnan Herold Ede basszista jön. A karhölgyek közül elmegy Szegedy Józsa, a két Aranyossy lány és Gerő Irma. Természetesen ez még nem a végleges személyzeti változás, csak főbb vonalakban fog így festeni az új társulat képe.

— Dióssy Nusi és Csányi Mátyás Szegeden. A szegedi színházban kedden este érdekes művészi esemény játszódott le. Dióssy Nusai, az aradi primadonna játszotta el az „Elvált asszony” női főszerepét és Csányi Mátyás, a színház kedvelt karmestere vezényelte a zenekart. A sikeres estéről a „Szegedi Napló” következőképpen számol be:

Vendégjárás élénkíti a mulatókban levő szezon. És ez nemcsak változatosságot idéz elő, hanem felkelti a közönség megesappant érdeklődését is. Ma is megtelt a nézőtér, merthogy vendéget jelzett a színpad. Dióssy Annust (csak a színház világában ismeretes a Nusai név) az aradi színház primadonnáját, aki Fall Leó az *Elvált asszony* című operettjének Jana szerepében mutatkozott be a szegedi közönség előtt. A vendég mindazokkal a külsőségekkel rendelkezik, amik első sorban érdeklik a primadonna osztrákokat. Jó megjelenés, csinos arc, formás alak. Előnyös tulajdonok, amik ebben a primadonnaszükség világban számításba is jönnek. A játéka rutinra vall és színpadi bizottságra, de a beszédes mivoltát nem tapasztaltuk, sem a megvesztegető charmejét. Mozdulatai formásak, gyakran kecsesek is, de úgy tűnt fel nekünk, mintha keresné a „kiadós” helyzeteket. Hangjának terjedelme nagyobb a megszokott szubrett hangnál, énekelni is tud, ám nem tapasztaltuk hangjának kellemét, melegségét, szíveshöz szóló finom simaságát. Különösen nem a harmadik felvonásban, a betétként énekelt „Carmela mia” című dal előadásában, amit megisméltetett a közönség, amely igen barátságosan fogadta a vendéget, gyakran tapsolta és több ízben szólította zajos tapsokkal a kárpit elé. Az előadásnak a primadonnán kívül, aki holnap egy pár exellencia szubrett szerepben lép fel, volt még egy másik vendége is. Nem a színpadon, hanem a zenekarban. Egy fiatal zenész, Csányi Mátyás, az aradi színház karmestere, aki a mai előadást vezényelte. Ugy ismerjük, mint tanult, lelkiismeretes muzsikust, aki már is ura tud lenni a helyzetének és gondos irányítója az előadásnak. Vervvel, körültekintéssel dirigált és biztos, erős kézzel. Nem temperamentumoskodott, nem végzett mutatványokat, hanem úgy vezette a zenekart, hogy az mindig összhangban volt az énekesekkel. Nyugodt karmesternek látszik, aki biztos a dolgában és aki mellett biztosak lehetnek a színpadon levők. Nem nyújt, nem gyorsít, kerget, hanem mindig alkal-

mazkodik a partitúrához. Szép sikere volt és a tetszést igazolták azok a lelkes tapsok, amikkel a fiatal karmestert, aki előtt tartalmas a jövő, az első felvonás után a kárpit elé szólították.

* Egy egér — mint vendég. Egy egér, egy egészen szürke, jelentéktelen, tuot-egér megunt nyárspolgári életét és operett-babérokra vágyott. Művészi szereplésének céljára nem választott jelentéktelenebb helyet, mint a miskolci nemzeti színház színpadát, ott is éppen a vasárnapi előadáson, pont a Luxemburg grófjának tizenötödik előadásán. Ez nem vice. A vasárnap esti előadásán, Kormos Ilonka és Sarkadi Vilmos „Gimbelem—gombolom” duettje után egy kecses, primadonna-altűrökkel felruházott, babéres egérke futott végig a színpadon. Ez a „tulszereplés” cseppet sem hozta zavarba a két szereplőt. (Majd őket fogja egy egér zavarba hozni.) Kormos Ilonka felkiáltott:

— „Jaj be kedves!”

Sarkadi rátorította Brissard-köppönyegét és megfogta, mire Kormos Ilonka kijelentette, hogy nagyon ügyes.

— Mint kitanult csirkefogó csak tudok egeret fogni!

Igy kiáltott fel Sarkadi a közönségnek haragú kacaja és zúgó tapsa közepette. A jubileumi egeret Sarkadi Vilmos kitömeti.

* A sasfiók. Hétfőn eseményszámba menő előadás lesz a színházban. Ekkor mutatják be Rostand világhírű színművét, a sasfiókot, amelyben a nagynevű francia író Napoleon fiának tragédiáját írta meg. A hétfői premiert iránt nagy az érdeklődés.

* Hock János bérnálási imakönyveinek legnagyobb raktára Aradon Weisz Leó könyvkereskedésében. 6861

* Egy érdekes könyvről. „Tájékoztató az idegennyelvű átiratok megértéséhez” c. könyvre most bocsátotta ki Keresztesy Sándor megrendelési felhívását. Egy régen érzett hiányon óhajt segíteni a szerző, mert a magyar közhivatalokhoz igen gyakorta érkezik idegen nyelvű megkeresés, amely ügydarabnak hivatalos kezelése nehézséget okoz, mert nem ismerve az átirat tartalmát, még a küldő hivatal címét sem tudják helyesen megállapítani. Hogy aztán ebből kifolyólag milyen értelmetlen iktatások, később zavart okozó nehézségek keletkezhetnek, az közismert dolog. Ezen tarthatatlan helyzeten segítendő, Keresztesy Sándor vármegyei tisztviselő, a Miskolci Napló munkatársa a közhivatalok számára: német—magyar—magyar—német, francia—magyar—magyar—francia, olasz—magyar—magyar—olasz, lengyel—magyar—magyar—lengyel, horvát—magyar—magyar—horvát, angol—magyar—magyar—angol, szerb—magyar—magyar—szerb, cseh—magyar—magyar—cseh, román—magyar—magyar—román nyelven egy szakszótárt állított össze, melyben felvannak sorolva az összes hivatalok pontos címeinek betűsoros kimutatása. A hivatalnokok előnyösen használhatják az idegen hatóságokkal való levelezésnél, mert a posta könnyebb kézbesíthetése végett az illető hivatal címét az illető idegen nyelven írhatják meg a borítékon. Azonkívül a könyv tartalmazza az összes cs. és kir. osztrák—magyar külföldi követség és consuli hivataloknak francia és magyar címeit. A könyvet használhatják a vármegyei, városi, rendőrségi, községi, posta és katonai hivatalok, kórházak, azonkívül magánhivatalok, bankok, pénzügyintézetek, kereskedelmi és ipari vállalatok stb. A könyv megrendelési ára 4 kor. Mivel csak annyi példányban fog kinyomattatni, ahány megrendelés lesz, szerző kéri a megrendelési ívnek június 1-ig való visszaküldését. A könyv augusztus havában jelenik meg. Borsodvármegye alispánja valamennyi törvényhatósághoz intézett körlevelében megszerzésre ajánlja a művet. A miskolci keresk. és iparkamara az összes kamarák figyelmébe ajánlja Keresztesy megrendelési felhívását, mely szerint a könyv a kereskedelmi és ipari levelezéseknél jó szolgálatokat tehet s már ebből is látható, hogy hézagpótló munka lesz.

* Hírek az Urániából. A pompás új műsor minden egyes száma köztetszést arat és a közönség ériási érdeklődése indokolt, mert a mozgófényképek a legválogatottabb látványosságokból vannak összeállítva. A kitűnő műsor csütörtökön kerül utolszor színpadra. Legközelebb Király

Pál utazó kitűnő darabja, A föld kerül színre. Király Pál az öt világ részben tett utazásaiból merítette érdekes darabjának tárgyát, melyet mesterien kiállított diaposzitivok és kitűnő mozgófényképek illusztrálnak. Május vége felé pedig 23., 24. és 25-én Pekár Gyula legújabb darabja, Napoleon kerül színre. Szóval sok élvezetes előadásban lesz része a közönségnek az Urániában. 241

Magyar kultúra.

Tizenkétévi keserves munka után, a magyar királyi Operaház, a kulturmagyarország egyik ragyogó, diszes és felette drága bizonyítéka, elbocsát a kötelékéből kilenc balett-táncosnőt, akik tizenkét év alatt huszonöt kerona havi fizetésre vitték fel. Amikor ez nyilvánosságra került, ugyanaznap a vizsgálóbíró órákon át faggat egy hatalmas nagy urat, egy volt miniszterelnököt valami színházpanama dolgában és kiderül, hogy egy milliónál nagyobb összeget fecsérték el egy célszerűtlen és teljesen hasznavehetetlen épületre művészetfejlesztés céjére alatt.

És a Rákos mezején, melyen egykor törökverő Mátyás király tartott seregszemlét a győzelmes fekete légió felett, összeszorított kezekkel, elkeseredett szívvel és lázban égő szemekkel bujik össze négy magyar ember, négy szomorú szavu és szomorú lelkű magyar, akik elpusztulnak és tönkremennek a kulturáért folyó harcban, akikre nem ügyel senki és akiket nem támogat senki; míg idegeneknek, akik tizszer huszonnégy órára lerándulnak ide, „Ázsia szélére” százezreket juttat ugyanaz a kéz, mely mostohán és ridegen fordul el mihelyt nem üzletről, hanem nemes, merész és a magyar kulturát előre vinni akaró munkáról van szó.

Látszólag egymástól távol álló dolgok és mégis mennyire összetartoznak. A ballerinák nyomora és a magyar aviatikusok nyomora egy és ugyanaz a dolog; a Népszínházra elfecsérelt milliók és a Rougier és társainak juttatott százezer koronák szintén ugyanazon oldalai az éremnek. Örült, esztelen és féktelen pazarlás egyfelől, amikor arról van szó, hogy a külföld szemé van rajtunk, huszonöt koronás nyomorbérek és rideg, sivár megtagadása minden kis társadalmi vagy állami segítségnek, ha általában kulturmunka vagy csak magyar kulturmunka támogatásáról van szó. Két kézzel dobálják a pénzt és finom, apró kavicsokkal szórják be az országutakat, mert roppant nagy urak, kilenc, sőt tizenegy águ koronák tulajdonosai, hercegek és bárók és aranyzsebű milliomosok füstölő automobilekon kegyeskednek erre vágatni; düledező iskolák, százezrei az analfabétáknak és ágyak hiányában székekre ültetett betegek másfelől.

Vajjon melyik mutatja inkább a magyar kulturát? A bábolnai ménes, amelyet oly lelkes szavakkal dicsőített a nagy amerikai, vagy a kórházi főorvos lemondása, aki elkeseredett szívvel hagyja ott hivatalát, mert a lelkiismerete nem hagyja nyugodni, hogy a betegnek nincs ágya, nincs egy szöglet, ahova el tudná helyezni. A Park-klubbeli lakoma bizonyítéka-e a magyar kulturának, vagy a nyomor és a szenny mizériája, amely már hetek óta tartja rémületben kulturmagyarország fővárosát?

És így lehetne tovább is folytatni egy-két-tíz lapon át a végtelenig. De minek? Mi a célja? Hiszen ezt mindenki látja, mindenki tudja, mindenki ismeri. De teani? Azt elvégzik az egyesek. És így poosékolódnak el a

milliók és így mennek veszendőbe a száz-
ezrek haszontalan, meddő és minden cél nél-
küli dolgokra. A négy magyar ember pedig
szomorúan dugja össze a fejét a rákosi han-
gárban. Doktor.

A temesvári botrányos tüntetés.

Támadások a főkapitány ellen.

Távirati tudósítás.

Arad, április 27.

A temesvári tüntetés okozta felháborodás
súlyos támadásokat eredményezett a rend-
őrség, de különösen Beé Ferenc főkapi-
tány ellen. E támadások ellen alább védekezés
történik különböző nyilatkozatokban.

Az Apponyi Albert gróf volt kultuszmi-
nister ellen vasárnap este a temesvári szoci-
álisták által rendezett országra szóló, botrá-
nyos tüntetés ügyében a rendőrkapitányság a
legnagyobb erélyvel folytatja a vizsgálatot. A
rendőrség a tüntetők közül még számosat be-
idézés és ellenük is megindítja a vizsgálatot ha-
tóság elleni és magánosok elleni erőszak, ide-
gen vagyon rongálása és tiltott csoportosulás
és esetleg testi sértés büntette, illetve vátsége
miatt. A rendőrségi vizsgálat befejezése után
az iratokat átteszik a temesvári királyi ügyész-
séghez, amely ma már betekintést nyert az
iratokba.

Egy temesvári krajcáros lap által Beé Fe-
renc főkapitány ellen intézett támadás alkal-
mából az összes rendőrségi tisztviselők tegnap
délután megjelentek Beé Ferenc rendőrfőkapi-
tány előtt és nevükben Papik Gyula rendőrka-
pitány biztosította őt törhetetlen ragaszkodá-
sokról, tiszteletükről és nagybecsülésükről.
Egyben az őt ért súlyos támadás fölött sajná-
latuknak és megbotrányozásuknak adtak kife-
jezést. Beé Ferenc főkapitány a szeretetet, az
őszinte ragaszkodás és bizalom eme jeléért
meghatottan mondott köszönetet.

Beé Ferenc főkapitány a következő sorok-
kat közli:

A Temesvári Ujság című krajcáros napi-
lap azon cikkében, melyben személyemet tá-
madja, többek között a rendőrlégénység egy ré-
szét is minősíthetetlen módon kötelességmulasz-
tással vádolja. Főképp ezért szükségesnek tar-
tom kijelenteni, hogy ez év április huszone-
gyedikén az egész rendőrlégénység kivétel nél-
kül buzgón és fáradhatatlanul teljesítette kö-
telességét s ha mindamellett sajnálatos esemé-
nyek történtek, azokért nem ők okolhatók. A
személyem elleni durva támadásra vonatkozó-
lag csak azt jegyzem meg, hogy erről köteles-
ségszerűleg felettes hatóságomnak jelentést tet-
tem s a törvényes lépések megindítása iránti
határozatát kikértem.

A Temesvári Ujság mai számában is foly-
tatta támadásait és azokba belevonta Mikes
Gábor dr. rendőrkapitányt, a büntügyi osztály
vezetőjének személyét is, akit Beé Ferenczel
szemben mint a kötelességtudás és lelkiismeret-
esség mintaképet állította oda. A sorok között
érthetően megírta azt is, hogy Mikes Gábor
dr. volna Beé Ferenc méltó utóda, de —
mielőbb. Mikes Gábor dr. ma kijelentette, hogy
ugy őt, mint az összes rendőrségi tisztvise-
lőket a főkapitány ellen intézett támadás rend-
kívül kellemetlenül érintette. Tegnap délután —
ugymond — ugyan már a legtöbbször szolida-
ritással biztosítottuk a főkapitány urat ragasz-
kodásunkról és bizalmunkról, de ennek dacára
ma újabb vádak és alaptalan támadások jelen-
tek meg. Nagyon kínosan hat rám, hogy da-
cára annak, hogy a cikk íróját személyesen
megkértem, miszerint velem, különösen félre-
értések elkerülése végett ne foglalkozzék, ma
újra szembeállított Beé Ferenc főkapitány urral.
Ez esetleg félrevezetheti a közönséget. A főka-
pitány ur teljes lelkiismeretességgel teljesítette
kötelességét és őt semmiféle mulasztás nem
terheli. A rendőrség létezésére sokkal cseké-
lyebb, semhogy a vasuti tüntetést meg lehet-
ett volna akadályozni. A nyomozat és vizs-
gálat különben a legnagyobb erélyvel folyik
és a bűnösök el fogják nyerni méltó büntetésüket.

Sport-tudósítás a Szabadság-térről.

A kerekes korcsolya epizódjai.

Arad, április 27.

A drága, a jó, a kedves aszfalt, a melyet
annyira szidtak, s a mely miatt másokat oly sok
szidás ért, — mégis jó valamire. Az aszfalt nél-
kül nem virulhatott volna fel annyira a kerekes
korcsolyának — vagy, ahogy Sarrót főkapitány
mondja: a görcepő-nek sportja Aradon. De így!
Alig van gyerek, a ki már gyalog jár. Az elma-
radt jeget bőségesen kárpótolta az aszfalt, a me-
lyet a korcsolyások sietnek kihasználni, a mig
nem olvad. Ha jó a nyár, akkor belé fognak
süppedni a kerekek, s a Szabadság tér sarkán
ilyen feliratok lesznek:

A görkorcsolya-pálya ma
ZARVA!

Délutánonként, s estidőn igazi pálya képét
adja a Szabadság-tér. (Dél előtt se azért másminő,
mintha a gyerekeket az iskola vonná el a sport-
tól; akkor zöldséges kofák bitorolják a Szabad-
ság-teret.) S egyre tarkábban, érdekesebben alakul
ki ennek a pályának a tere. Néhány nevezetes
szin már az újságolvasók érdeklődésére is szá-
mot tarthat.

(A művész nő bognirik.)

Természetesen, a korcsolyázók között nagy
számmal vannak a gyöngébb nemek képviselői, a
kicsi lányok, akik azonban a nagyokat is meg-
szégyenítő negédséggel mondják a környezetük-
beli fiatal embernek:

— Bubi, csatolja föl a korcsolyámat . . .

Es akár a jégen, itt is párosan lengenek a
vértanu-szobor körül a korcsolyázók, szép íveket és
más figurákat vetve. Természetes, hogy a nők kö-
zül itt is a művészpálya hölgyei aratják az ér-
deklődést és a hódolatot. Mert olyan is van. A
kerekes korcsolyázók egyik legszenvedélyesebbje:
Benkő Gizi, a „liliputi primadonna“, a ki a szin-
ház gyerek-szerepeit olyan bámulatos öntudattal
szokta játszani. A gimnazisták és egyéb sibe-
derek nagy serege táncolja körül a kis piros arcú lányt.
A többi leányok meg nézik és sopánkodnak.

— Ezek a férfiak! Mihelyt színész nő, már
bomlanak utána.

(Az ál-mentők.)

A diákoknak a napokban kedves huncutság jutott
az eszükbe. Megjelentek a pályán, a karjukon
piros keresztet fehér övet viselve. Az érdeklődés
mindjárt feljűk fordult s a kíváncsiak meg-
kérdezték:

— Mit jelent ez a keresztet stráf?

A diákok végtelen nagyképűséggel vágta ki:

— Mink kérem mentők vagyunk. A kerekes
korcsolyázásnál sok baj lehet, baleset és mi egy-
más. Hát mentő-csapatot szerveztünk, hogy ilyen
esetben az első segílyt adhassuk. Látják? Itt van
a zsebünkben a karból.

Azután kiderült, hogy móka az egész. A
mentők nem mentők, csak mentősdit játszottak.
Szerencsére (nem is volt rájuk szükség (ha az
ember az első próbánál le is esik, az aszfalt
nem olyan kemény, hogy az esést mentők nélkül
ki ne lehetne bírni) s ők megelégedtek azzal, hogy
egy délután ők voltak a nap hősei a szabadság-téri
pályán.

(Hockey az aszfalton.)

Hovatovább semmiben se marad el a jég
mögött az aszfalt-korcsolyázás. A jégnek egyik
sportja a poló, meg a hockey, a mikor görbe végű
botokkal ütnek egymás ellen egy labdát a játé-
kosok.

Tegnapról ez a sport is bevonult a kerekes
korcsolyázásba. A Szabadság-téren alakult ilyen
jéglabda-parti, a melynek mérkőzését nagy kíván-
csisággal lesték többen.

Ha így megy: nemsokára plakátokon hirdetik
az ilyen versenyt s talán fogadási irodák is ala-
kulnak körülöttük.

(Az éjjeli korcsolyás.)

Csönd van, sötét csönd. A Szabadság-téren a
soros rendőr vigyáz a Harkészségre, hogy vala-
hog meg ne induljon s a hiányos öltözetével
feltűnést ne keltsen a városban. Néhány éjjeli bo-
gár megy át a téren, akik valószínűleg azt a időt
akarják ébren bevárni, amikor az ifju Halley az
égen látható lesz.

A téren egyszerre egy fehér zubbonyos s
ugyanolyan színű sapkát viselő valaki látható. S
irongál jobbra, balra, ez is kerekes korcsoly-
lázik. S az éjszaka vándorai fölismerik.

— No nézd! A tüzi legény a vendéglőből.
Szegény, — egész nap, késő éjjel be van fogva
a konyhán, a szakács mellé. Csak most szabadult
ki, — hát ő most szórakozik a kerekes korcsolyán . . .

Mert az a szép a kerekeskorcsolya sportján,
hogy a gazdagok és a szegények nappal, éjjel
egyformán gyönyörűséget találnak benne.

KÜLÖNÖS HÁZASSÁG.

Tizenkét éves nő az anyakönyvvezető előtt.

Távirati tudósítás.

Arad, április 27.

Különös és szokatlan, szinte egyedülálló
házasság jött létre ma Budapesten. Egy tizen-
kétéves leány volt a menyasszony. A házassá-
gok történetében rendkívüli az eset, hogy
egy, a gyermekkorban álló leány álljon meny-
asszonyként az anyakönyvvezető elé. Minden-
esetre súlyosan fontos okai voltak ennek a kü-
lönös házasságnak. Ezeket az okokat mérle-
gelte az igazságügyminiszter, amikor megadta
az engedélyt a házassághoz. Az ügy előzmé-
nyei ezek:

Ma délelőtt 12 órakor megjelent a buda-
pesti VII. kerületi anyakönyvvezető előtt Ber-
tóthy József 52 éves gyáros, a dunaföldvári
Haidicker Sándor-féle sodronygyár társtulaj-
donosa és Wolf Anna tizenkét éves hajadon, s
kijelentették, hogy házasságot akarnak kötni
egymással. Minthogy a szükséges iratok mind
rendben voltak, az anyakönyvvezető az aktus
elő nem gördített akadályokat s a házassulan-
dókat összeeskette.

Nagyon érdekesekek ennek a házasságnak
az előzményei is. Bertóthy ugyanis egy meg-
gondolatlan pillanatában elcsábította a leányt,
aki testileg rendkívül fejlett nő. Ennek a ka-
landnak azonban súlyos következményei let-
tek. A leány anyja a rendőrségnél feljelentette
a csábítót.

A tárgyalás alkalmával Bertóthy kijelen-
tette, hogy szeretné jóvátenni hibáját s haj-
landó a leányt nélkül venni. A család, s a lány
maga is készséggel beleegyezett ebbe. A ható-
ságoktól megszerezték a szükséges bizonyítvá-
nyokat, Bertóthy pedig kérvénnyel fordult az
igazságügyminiszterhez a házasság engedélye-
zése iránt. A folyamodványt Bertóthy megbizá-
sából Róth Pál dr. ügyvéd adta be ez év ja-
nuár 15 én. Április 1-én érkezett le a válasz,
amely kedvező volt: a miniszter megadta az
engedélyt a házasságkötéshez. Ennek folyomá-
nyaképpen aztán ma megtörtént az esküvő.

A csábításból kifolyólag most már persze
nem büntetik meg Bertóthyt. A büntetőtörvény-
könyv kimondja, ha tizenégy éven aluli leányt

elcsábítanak, a tettes fertőzés büntetést követi el. Ha azonban a tettes az eljárás folyamán hajlandónak nyilatkozik arra, hogy a leányt elvegye s ebbe a leány is beleegyezik, minden büntetés alól felmentendő. Ebbe a paragrafusba kapaszkodtak be Bertóthy és ügyvédje és ennek alapján sikerült is Bertóthyt a kellemetlen helyzetből kihuzni.

Róth Pál dr., Bertóthy ügyvédje az ügyről a következőket mondta:

— Bertóthy József rendkívül gáláns, igen jótékony ember. Ezzel a tulajdonságával aztán sokan, különösen a nők nagyon gyakran visszaélték. Sűrűn kérték anyagi segítségét, szóval pumpolták. Wolf Anna is így került hozzá. Meg kell mondanom az igazat, hogy, hogy nem, Bertóthy egy önfelédtt pillanatában elcsábította a leányt; azonban jobban mondva nem is történt csábítás, mert a leány maga is megvallotta a rendőrségen, hogy az eset az ő tudtával és akaratával történt. A rendőrségre pedig úgy került a dolog, hogy a kis Anna anyja elmondta a dolgot egy rendőrnek, aki aztán feljelentést tett. Bertóthy hibáját jóváteendő, a leányt nőül akarta venni, az igazságügyminiszterhez fordult engedélyért, azt meg is kapta s ma már boldog férj.

HIREK.

A budapesti repülőversenyek.

Kutassy botrányt jósol.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, április 27.

Még csak az előkészületei folynak a budapesti repülőversenynek és már is botrányt emlegetnek. Kutassy Ákos magyar aviatikus nagyon magasnak találja a verseny díjait s kifogásolja, hogy az idegen versenyzők még külön föllépési díjakat is kapnak. Szerinte az egész versenyt az Aero-klub nyerészkedésére alapítják és a magyar versenyzőknek egy fillér se jut.

Budapestről írják: A Magyar Aero-klub nemzetközi repülőversenyének szervezőbizottsága ifj. Tolnai Lajos elnöklete alatt tartott ülésén megállapította a június 5—15-ig tartó versenyek helyárait. Az igazgatóság különös figyelemmel volt arra, hogy miután a versenyek naponként 5—6 óra hosszat tartanak, szükséges a közönség minél nagyobb kényelméről gondoskodni. Erre való tekintettel, a nézőhelyek előtt mindenütt nagy sétatér áll a közönség rendelkezésére, úgy, hogy a számozatlan ülőhelyek tulajdonképpen csak pihenőhelyül szolgálnak. Mindenki szabadon, feszítelenül járhat fel-alá és a sétatereken számtalan kis terített asztal áll székekkel körülvéve. Az étel és ital aránylag igen olcsó. A helyárat a következőkben ismertetjük:

I. Starthely, amely közvetlen a királyi sátor és a hangárok tözsomszédságában van, egy személyre 20 K, a tizenegy versenynapra 100 K. — Páholy a starthelyen négy személyre 100 K, a tizenegy napra 600 K. — II. Második hely, közvetlenül a starthely mellett, de a hangároktól kissé távolabb, egy személyre 10 K, a tizenegy napra 50 K. — Páholy az első helyen négy személyre 50 K, a tizenegy napra 300 K. — III. Fentartott hely kényelmes sétatérrel és vendéglővel, számozatlan ülőhelyek helyett padok szolgálnak pihenőhelyül, egy jegy 5 K. — IV. Kétkoronás állóhelyek, ahol meleg étel és mindenféle italok helyett csak sör és hideg étel kapható.

A pénztáraknál való veszedelmes tolongás elkerülése érdekében az igazgatóság a versenyterén váltott jegyek árát 20 százalékkal maga-

sabban állapította meg és így a közönség érdeke is az, hogy jegyeit már jóelőre a főváros és az ország valamennyi számottevő dohánytözséjében és egyéb nyilvános árusítóhelyen a rendes árakon váltsa meg.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 28-án az időjárás: keleten elvélve csapadék, később enyhébb.

— Május 11-én Budapestre jön a király. Most már biztos, hogy jön a király, még pedig május 11-én. Idestova egy éve, hogy nem volt Budapesten, de ezuttal a szokottnál tovább fog tartózkodni a magyar fővárosban: majdnem négy hétig. Az udvarmesteri hivatal már nagyjában összeállította a király utiprogramját. E szerint május 11-én reggel utazik el Bécsből a király, délben érkezik Budapestre és itt marad június 4-éig. Ez idő alatt a budai várakban többször lesz kihallgatás, tervben van egy nagy fogadó est is. *Gödöllön is több napot fog tölteni a király.* Régen vadászott azon a vidéken s most a bécsi udvarmesteri hivatal már utasította a gödöllői kastély gondnokát, hogy tegye meg a készülődéseket a király érkezésére.

— György herceg külföldi utazása. Belgrádból jelentik: György herceg, aki az utóbbi időben nem igen ballatott magáról, ma is megjelent a belgrádi tiszti kaszinóban, ahol nagy örömmel fogadták. A herceg a hozzá intézett kérdésekre kijelentette, hogy nem megy vissza többé Milenovácra, hanem megrongált egészségének helyreállítása végett hosszabb szabadságot kért, melyet külföldi üdülőhelyeken szándékozik eltölteni. A herceg a hűsvéti ünnepek után Párisba megy; utjában Bécsbe is éri, ahol három napot fog időzni.

— Előléptetések az aradi helyőrségben. Az aradi helyőrség tisztikarának egyik legrokonszenvesebb tagját, Hausser Lajost a király őrnagygyá nevezte ki. Hausser néhány héttel előbb jött vissza Aradra, régi állomáshelyére és átvette a honvédszászlóalj parancsnokságát. Az előléptettek között van még Alekszin Ödön vezérkari főhadnagy, aki századossá lépett elő. A 12. d. huszárezredben csak egy előlépés történt. Ollé Vilmos zászlós hadnagy lett.

— Az öngyilkos ballerina. Budapestről írják: Tegnap délután temették el a szerencsétlen véget ért ballerínát: Kubisch Hyppolitát. Rendes ballerina temetés. Konfison, fiákeron, villamoson, de sőt automobilon is megjelentek a temetőben a szerencsétlen öngyilkos barátnői, volt ott egy-két magánénekes is, ott volt a jó, a derék kórus és az új tavaszi zöldbe öltözködő temetőben először zendült fel ez idén a „Mért oly borús...” De sőt ott volt Alszeghy főrendező és Kiss Béla ügyelő is, csak egy valaki nem volt ott, pedig most nincstanulmányuton, itt sétál az Andrásy úton, az Opera igazgatója: Mészáros Imre. A szerencsétlen Kubisch tíz évig fizetett az Opera nyugdíjintézetbe, hetven korona fizetéséből minden félhónapban levontak egy-két koronát s teljesen szegény családját az kérelmezte, hogy ezért a befizetett pénzért az Opera legalább a temetést vállalja magára, vagy fizesse vissza a befizetett nyugdíjpént. A kérelmet nem teljesítették, mert kell az elsőrendű tagoknak a pénz. Ezidén januárban kilenc ballerínát bocsátottak el, akik tizenkét évig szolgáltak a m. kir. Operánál és huszonöt korona havi fizetésük volt.

— Arad a Duna. Budapestről jelentik: A Duna vizállása olyan magas, hogy előnti a mélyebben fekvő budai részeket. Így ma éjjel a Budafoki-úton több ház pincéjét a csatornán át elöntötte a víz. A szivattyuzást megkezdtek.

— Halálozások. Basch Péter nyugalmazott szárosai piébános ma éjszaka a belvárosi Palánka utcában levő káptalani házban, hatvanhárom éves korában meghalt. Harmincegy évig át szolgált az egyházat és működött Törökbeesen, Kisteleken, Aradszentmártonon, Temesvár Gyárvárosban, Versecen, Ruszkabányán és legutóbb Szárosán.

Kulesár József nyug. egészségügyi biztos e hó 26-án reggel 7 órakor életének 88-ik évében jobblétre szenderült. Temetése e hó 27-én délután 5 órakor ment végbe a gyászházból.

— A Kuglerék és az udvar. Rózsaszin, sárga, barna, zöld Kuglerék, a világszerte páratlan aprósütemények gyárosától, Gerbaud-tól megvonták az udvari szállító címet. A dolognak semmiféle kellemetlen háttere nincs, tisztán adminisztratív akadályok, a melyek miatt Gerbaud nem használhatja többé cége mellett az „udvari szállító” jelzést. Udvari szállító ugyanis mindenki lehet, aki formásulyból valami apróságot beküld a kereskedelmi miniszterium révén a király háztartásához, aki lefizeti a négyezer korona taksát, akit a kereskedelmi miniszterium erre a kitüntetésre előterjeszt és a kinek — megvan a kellő protekciója. Udvari szállító nem olyan könnyen lehet egy cég, ha magyar, inkább bécsieknek tartják fön ezt a tisztességet. A koalíciós kormány például egyetlen udvari szállítócsomagot nem tudott szerezni, noha halomban feküdtek a miniszteriumban az erre vonatkozó kérvények. A Gerbaud-cég, még Kugler Henrik idejéből, udvari szállító volt. És most, a kereskedelmi miniszterium elnöki osztálya, amely ezeknek az ügyeknek a vezetője, megvonta tőle a címet. Az udvari dolgokra vonatkozó szabályok ugyanis régiiek. Nem ismerik például a részvénytársaság modern formáját. Részvénytársaság nem lehet udvari szállító. Már pedig a Gerbaud-cég vagy egy éve átalakult részvénytársasággá. Ennek a változásnak megvoltak bizonyára a cégre a maga előnyei, de mint látjuk, meg van a hátránya is. Ugyanez az eset megtörtént más cégekkel is. Átalakultak részvénytársasággá és elvesztették a szállítói címüket.

— Eljegyzések. Neulender Veronkát eljegyezte Nemes Sándor, a Neuman Testvérek aradi cég tisztviselője. (Mindem külön értesítés helyett.)

Probászka János mondorlaci állami tanító eljegyezte Lendvay Mátyás, a gyulafehérvári takarékpénztár pénztárnokának leányát, Annuskát.

— Kell Manó cég ajánlja kitűnő minőségű harisnyáit és keztyűit. Telefon szám 673.

— A tizedik áldozat. Szegedről jelentik: Ma reggel meghalt a gyufagyári katasztrófa tizedik áldozata, Ortner Antal fűtő, akinek holttestét Magay vizsgálóbíró a törvényszéki orvosokkal felboncoltatja. Ortner fűtője volt a gyárnak, akire a letartóztatott gépész és főfelügyelő a felelősséget hárítani akarják. Ortner holttestét holnap temetik a város költségén.

— Százezer koronás ékszerlopás. Abbáziából jelentik: Egy előkelő szállóban lakik már hosszabb ideje Schmidt Margit báróné, Schmidt Henrik báró, voloszkai kerületi kapitány nővére. Tegnapelőtt Bécsbe utazott, hogy ott ügyeit rendezze. Este színházba akart menni, és mikor az öltözködéssel elkészült, fel akarta tenni az ékszereit. Elővette az ékszerdobozt és megdöbbenéssel látta, hogy százezer koronát érő ékszerei eltűntek. Nyomban a rendőrségre sietett és bejelentette a lopást és mivel az volt a gyanúja, hogy az ékszereket még elutazása előtt lopták el, Abbáziába is sürgönyözött, hogy indítsák meg a nyomozást. Az abbáziai rendőrség a legzigorubb vizsgálatot indította meg.

— Uj hivatalos órák a battonyai adóhivatalban. A battonyai kir. adóhivatalban a hivatalos óra május elsejétől reggel 7 től délután 1-ig tart. Pénzfólvétel és befizetés 8-tól 12-ig.

— Riasztás az isko ákban. A kultuszminiszter tudvalevőleg elrendelte, hogy az iskolákban ki kell oktatni a növendékeket arra, hogy tűz esetén miként kell menekülniök. Az országban Győrött lesz az első ilyen oktatás. Erdély Ernő tűzoltóparancsnok pénteken három iskolában fog riasztani.

— Elfogott templomtolvajok. A fehértemplomi római katolikus, román és görög keleti szerb templomokat a legutóbbi napokban sorra feltörték, a perselyeket kifosztották és értékebb tárgyakat is elloptak. A fehértemplomi rendőrségnek sikerült kinyomozni a tetteseket Zank Mihály és Kina Kálmán lippai suhancok személyében, akik legutóbb Temesmegyében tíz templomot törtek fel és fosztottak ki. A vakmerő betörők most végre hurokra kerültek.

— Mikor a vicinális és a bika találkozik. Az eger—putnoki vicinális tegnap éjjeli vonata Szarvaskő állomás után kisiklott. A vonat két kocsija erősen meg is rongálódott s csak azért nem történt emberéletben kár, mert utas nem volt a két kocsiiban. A vonatkisiklást egy felbőszült bika okozta. Egeresehi község bikája a monosbéli állomásról elszabadult s elbarangolt tul Szarvaskőn. A vasuti töltésre ment föl s amikor meglátta az éjszakában világító s Eger felé közeledő vonatot, ennek neki ment. A vonat viszont nagy erővel ment neki a bikának s kizökkent a sinekből hat kocsi. A bikát a gőzkocsi összekaszabolta.

— Tűzvész egy községben. S.-A.-Ujhelyről jelentik: Csákiyó községben gyermekek vigyázatlansága folytán tűz támadt, amelynek 30 ház, 46 melléképület esett áldozatul. A lakosság minden vagyona bennégett, nem lehetett semmit menteni. Nagyszámu háziállat és gazdasági eszközök pusztultak el. A kár meghaladja a 150.000 koronát. Biztosítva az épületek nem voltak és így a lakosság nagy nyomornak van kitéve. A fedél nélkül maradt nép a szabad ég alatt tanyáz. A megye területén a főszolgabíró gyűjtést indított, hogy pillanatnyi segélyben részesítse őket. Zemplénmegye főispánja a károsultak javára segélyt kér.

— Halló, halló! A vidéki telefonhálózaton tudvalevőleg délután 6 órakor elalszik a világ és a vidék reánözve nem létezik többé. Most azonban, választások idején, megelevenedett a vidék s a telefon sem kerülheti ki ezt a mozgalmasságot. A biharmegyei alispáni hivatal tegnap átiratot intézett a nagyváradi posta és távirtda igazgatóságához, amelytől kéri, hogy a választások ideje alatt a vidéki hálózatokon esti 8 óráig lehessen beszélgetéseket lebonyolítani. Ezt az aradmegyei alispáni hivatalnak is követni kellene. Szél Ernő postafőnök valószínűleg meg is teszi előterjesztését ez irányban.

— Évek óta használom a természetes Ferencz József keserűvizet úgy a klinikán, mint a magánpraktikumban, mert ez anélkül, hogy kellemetlenséget okozna, gyorsan és biztosan hashajtólag hat.

Baccelli G. tanár,
a római kir. egyetemen
az orvosi klinika igazgatója.

251 — Talált kutya. Beregi Kálmán aradi gépraktáros (Petőfi-utca 4) közli velünk, hogy hozzá egy fehér faj rattler kutya tévedt be. Igazolt tulajdonosa átveheti.

— Kincskeresők. Szegedről jelentik: Petrovits Tóbiásné és Tarkovics Anna szegedi parasztasszonyok elhitették több felsővárosi asszonynyal, hogy kertjükben éjszaka lángoszlop emelkedett fel, ami azt jelenti, hogy ott kincs van elásva. Ezzel a mesével pár ezer koronát kicsaltak a hiszekegy asszonyoktól, akik persze a kincsenek nyomát se találták. A rendőrség tudomást szerzett a dologról és a szélhámos látnokokat letartóztatta.

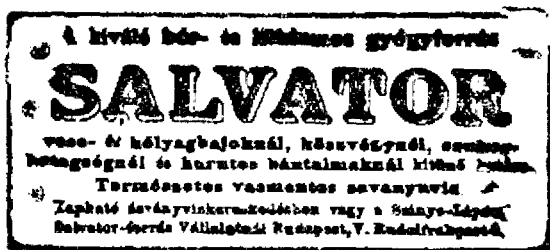
— Köszönetnyilvánítás. Müttermüller József ur az általa jótékonycélra rendezett művészi hangverseny tiszta jövedelmének felét, 162 koronát adományozott az aradi isr. jót. négyeletnek, amely nemesszívű adományért a legmelegebb elismeréssel párosult őszinte köszönetét fejezi ki a nemesszívű adomány által támogatott szükölködők névében is, Neumann-Fürst Mária, elnök.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban április 27-én a következő születéseket és halálozásokat jelentették be és házasságot kötöttek: Született: Lányi Marcel kereskedőnek György nevű fia, Reiter János cipésznek Imre nevű fia. Meghalt: Szolláth Ferenccé 41 éves háziasszony, Farkas János 5 és fél éves fia. Házasságot kötött: Rodler Géza műszaki hivatalnok Székely Erzsébettel, P. Varga Károly művezető Nyilas Emiliával.

— A „Kerékpár és motorjármű“ szaklap írja: The Premier Cycle Co. Ltd., Hillman, Herbert & Cooper. A cég két újonnan megjelent „Helical Premier kerékpár“ árjegyzéke föltűnik elegáns kiállításával és könnyű áttekinthetőségével. A cég kitűnően érti izléses és föltűnő reklámmal a figyelmet gyártmányaira irányítani. Különösen szép az 1910. évre szóló kerékpárárjegyzék. Az előszóban úgy nyilatkozik a cég, hogy angol mintára, angol anyagot használva, Helical Premier kerékpár készítményéhez, annak tartósságát érik el, emellett a gépek kiállításánál teljesen a honi izlésnek és követelményeknek tesz eleget. Ez az oka gyártmányai óriási elterjedtségének és azon ténynek, hogy fogyasztó közönsége egyre nő.

— Tulzsfolt raktár miatt az összes női bőrtáskák, selyem ridikülök, kofferek, pénztárcák és más bőrárak, valamint tennisz verők, footballok, kerek korcsolyák, mélyen le szállított árban lesznek eladva Hegedüs Gyula üzletében, Aradon, Andrassy-tér 15. Telefon szám 506. 1761

— Francia likörök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér: Vojtek és Weisznál. 279



AZ ARADI KOZLONY TELEFONSZÁMAI:
Szerkesztőség — — — — — 357
Kiadóhivatal és hirdetésel osztály — 151

TARKASÁGOK.

(Tisza és az utca.) Tisza Istvánról köztudomásu, hogy nem hajhászta a népszerűséget és az volna neki a legkellemetlenebb, ha megéljenének azok, akik a nagy politikusokat most záptojással tisztelik meg.

Arra, hogy mennyit ad ő az utca hangulatára, érdekes példa az alább következő eset:

Nemrég Tisza Nagyváradon járt és amint a vasutól barobogott, néhány szocialista munkás erősen megabugolta. Egy kis suszterinas hallotta a Tisza-abugokat és nótát csinált belőle, folytonosan ezt dudolgatva:

Le Tisza Pistával,
Abug neki, abug!

Ilyen refrénü dalokat sengett a kis suszterinas, aki még akkor is abugolta Tiszát, amikor már mindenki elfeledte a nagy politikus bevonulását.

Tisza István dolgai elvégzése után sétát tett Nagyvárad utcáin. Egyszerre csak észrevette, hogy a szurtos inasgyerek az út közepén nagyon abugolja őt. Odament a fiuhoz és megkérdezte tőle:

— Aztán nagyon haragoszol te Tisza Pistára?
— Nagyon, — felelte a gyerek, aki ugy látzik nem is tudta, hogy kivel beszél.

— Nahát, akkor neze egy hatos és még jobban abugold azt a Tiszát.

És átadott a fiának husz fillért. A gyerek abban a reményben, hogy a nagylelkü ismeretlen szintén a Tiszát ócsárlók táborához tartozik, megfogadta a tanácsot és torkaszakadtából ordította:

— Le Tisza Pistával!
Akkor Tiszával voltak s ezt a kedves jelenetet látták, megkérdezték a gróftól:

— Miért ad még pénzt is azért, hogy abugolják?

— Azért, — felelte — mert nagyon szégyelleném, ha ilyen suszterinas megéljenzne.

(A nagyhalmági tehének.) Furcsa dolog történt az aradmegyei Nagyhalmágyon. Ott tudvalevőleg két jelölt küzd a mandátumért: Almay Olivér és Pópa György. A románok jelöltje Pópa és Nagyhalmágyon erős harc folyik az érdekében. Néhány lelkes hive megtette azt, hogy a román pénztintézet és az iskola falára odapingálta nagy betűvel: „Szetreaszka Pópa!“

Reggelre az éljenző sor eltűnt a két falról. Valaki átmázolta valamivel. Hogy is mondjuk csak: azzal, amit a tehén már megevett.

Nagyon felbőszítette ez a dolog a lelkes románokat és elhatározták, hogy csak azért is élteik. írásban éltetik Pópát. A nagyhalmági házakra, csaknem mindre odapingálták másnap: Szetreaszka Pópa!

Tudniillik úgy gondolkodtak, hogy Nagyhalmágyon nincs annyi tehén.

(Kolumbusz-tojás.) A tanító kiadta az iskolában:

— Holnap a Kolumbusz tojásáról magyarázok, hozzatok egy-egy tojást.

Egy kis fiu felállt:
— Tanító ur kérem, nekünk tojásunk nincs, csak vajunk.

— Az is jó lesz — intett a tanító — csak hozzad.

==== Rendkívüli olcsó árakban árusítunk ====

férfi öltöny, felöltő és fiu ruhákra tiszta gyapju szöveteket.

LEICHER és FLEISCHER Arad, Szabadság-tér 17. — Telefon 475. szám.
Kizárólagos posztó gyári raktár. 1861

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Kiváncsi. 1. Azok is megkapják, ha az iskola fentartó egyház szegény. A hitközség, vagy a község szerezzen igazolványt, hogy szegénysége miatt nem tudja fentartani az iskolát s e bizonyítvány becsatolásával kérni kell az aradi tanfelügyelőség utján a kultuszminiszternél az állams-gélyt. 2. Csak az állami tanítók kapnak araképes kedvezményes jegyre jogosító igazolványt.

KÖZBAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, április 27

Készárú: Kínálat és vételkedv korlátolt, 5 ezer mm. változatlan. Amerika 2-el magasabb.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli szárlat	2 órai szárlat
Tengeri 1910. májusra	5 80—5 81	5 79—5 80
Buza 1910. októberre	10 30—10 31	10 27—10 28
Buza 1910. májusra	11 65—11 66	11 58—11 59
Árpa 1910. októberre	8 18—8 19	8 15—8 16
Zab 1910. októberre	6 62—6 63	6 56—6 57

Zárul 5 órakor.

Osztrák hitelrészvény	— — —	665 50
Magyar hitelrészvény	— — —	826 —
Városi villamos vasúti részvény	— — —	385.—
Közúti vasút	— — —	721.—

A Temesvári Lloyd-Társulat
terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1910. április 27.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos új ...	10 80—10 85
76 " " " " " " " "	10 85—10 90
77 " " " " " " " "	10 90—11 00
78 " " " " " " " "	11 00—11 10

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos új... ..	10 60—10 70
Rózsa új... ..	7 20—7 25
Árpa új... ..	5 50—5 60
Zab új... ..	6 25—6 30
Tengeri régi... ..	5 45—5 50

IDEGENEK ARADON.

— Április 27. —

Fehér Kereszt szálloda. Vágó Manó utazó Budapest. — Bedő Arpád utazó Karánsebes. — Reitner Mór utazó Budapest. — Vörös Zoltán főellenőr Budapest. — Roach Tibor igazgató Budapest. — Tanaszoff Koszta kereskedő Budapest. — Sir Nándor utazó Kőbánya. — Krasztoff Stankó kereskedő Budapest. — Kálmán Ede utazó Budapest. — Kreics József utazó Temesvár. — Komlósi Adolf utazó Budapest. — Kohn Emánuel utazó Bécs. — Kovács Félix utazó Budapest. — Grittner Albert mérnök Budapest. — Goldstein Nándor utazó Budapest. — Jámbor Vilmos utazó Budapest. — Alomp Gazsó tanár Budapest. — Rikermann Lipót utazó Budapest. — Szüger Rezső utazó Budapest. — Barna Mór hivatalnok Budapest. — Fischer Samu utazó Bécs. — Fülöp Benő utazó Bécs. — Forgács Rezső kereskedő Budapest. — Gyarmati Viktor dr. ügyvéd Budapest. — Gerster Miklós felügyelő Budapest. — Singer Sándor kereskedő Bécs. — Lang Samu utazó Budapest. — Pessina Ede igazgató Temesvár. — Román Bernát utazó Bécs. — Vogel Miksa utazó és neje Bécs. — May Samu utazó Budapest.

Központi szálloda. Mankovits Miklós utazó Nagyvárad. — Papreiny György utazó Budapest. — Rózsa Benő utazó Budapest. — Sugár Tivadar dr. ügyvéd Temesvár. — Vajda József utazó Budapest. — Vajda János utazó Beél. — Waldmann Gábor utazó Budapest. — Weinberger Aladár utazó Budapest. — Winkler Mór kereskedő Szeged. — Zelinka Adolf utazó Szeged. — Gedlicska Károly utazó Budapest. — Gelmet Oszkár mérnök Budapest. — Grosz Lipót utazó Budapest. — Grünvald Gyula utazó Nagyvárad. — Irita Sándor birtokos Makó. — Halász István utazó Budapest. — Szegő Ferenc utazó Budapest.

Felolós szerkesztő:
BOLGÁR LAJOS.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1910. évi április hó 28-án:

C) bérlet.

C) bérlet.

Luxemburg grófja.

Operette 3 felvonásban. Írták: A. M. Wilner és Róbert Bodanzky. Fordította: Gábor Andor. Zenéjét szerzte: Lehár Ferenc.

SZEMÉLYEK:

Reneé	Beregi S.	Mencsikoff	Nagyiván I.
Basilovics	Polgár S.	Pavlovics	Gerő János.
Kokozov Stára	Benkőné.	Pélegrin	Belinszky.
Brissard	Vass Jenő.	Saville	Szabó Lajos.
Didier Angella	Wiassák V.	Boulanger	Szabó L.
Vermont	Dióssy Nusi.	Lavigne	Vihary B.

Kezdete este 7 és fél órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám. Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1910. április 28. án, csütörtök.

1. Gleccserek honában. Természet után. — 2. Pali nőül. Bohózat. — 3. Paoli, az őszeseeskivő. Dráma. — 4. Független. Látványosság. — 5. A ravasz konfliktus kocsis. Humoros. — 6. Barabás Béla aradi fogadtatása. Természet után. — 7. A vonatvezető kalandja. Dráma. — 8. Senki ur, mint táncosnő. Humoros. — 9. Max Gregor. Detektív történet.

Előadások délután 6 órától kezdve.

Helyárak: I-ső hely 1 kor., II-ik 80 fill., III-ik 60 fill., IV-ik hely 40 fill., V-ik hely 20 fillér

NYILTÉR.

Művelt okos ember nagy súlyt helyez a fogápolásra, mert annak elhanyagolása nemcsak szépséghiba, hanem egyben undorító szagot ad a lehetnek. Szakorvosok egyöntetű véleménye szerint a beteg fog további romlását megakasztja, a szájüreget szagtalanítja s a fogakat gyönyörűen fehériti Sztraka-féle Menthol fogszappan. Kapható gyógyszertárakban 1 korért. Aradon: gutori Földes Kelemen és Szokoly Sándor urak gyógyszertárában, valamint Vojtek és Weisz urak droguériájában. 12



Dr. Singer Jenő

ügyvédi irodáját

Kossuth-utca I. sz. alatt

megnyitotta.

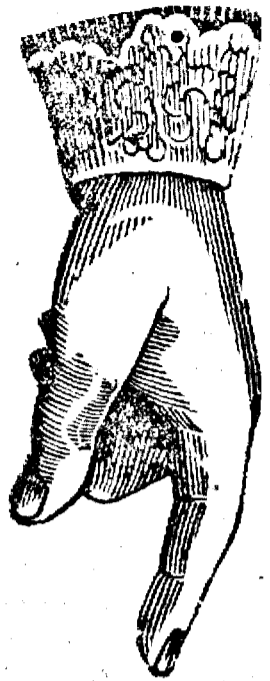
SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, kór- és dús lithion-tartalmú ásványvíz.

Kiváló vegyi összetételük következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok eseteiben, valamint cukorbetegségeknek, csúszos bántalmaknak; továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására

Igazgató: Budapest, IV. Ferenz József-rakpart 22.
Külföldi elosztó: EPERJES.

Főelárusítók Aradon: Dllr Gusztáv, a városháza szemben, telefon 118. Nagy Farkas, telefon 268
Fejér Gyula, telefon 71. sz. 281



HA

hull a haja

vagy

korpás a fejbőre

mint a legtökéletesebb és biztos hatású szert, egyedül a világhírű

Dr. William Patterson-

féle

311

American Hair-Petrol-t

használja.

Egy üveg ára 2 kor.

Főraktár

Arad és vidéke részére:

HÁNZU NESTOR

Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer J.u. 2.

Városi és megyei telefon 455. sz.

Magyarországi vezérképvislet:

Barabás és Stefanóvit, Budapest, Alagut-utca 5. szám.

Bérma ajándékok Imakönyvek

Csontkötésben K. 2.40—24 kor.-ig.
Finom bőrkötésben „ 3 —30 kor.-ig.

Olvasók

Gyöngyházolvasók

a legegyszerűbb kivittől a legfinomabbig.

Emlék Érmek
oxidált fémből

gyönyörű kivitelben.

Olcsó árak,
nagy választékban kaphatók

Ingusz I. és Fia

könyvkereskedésében 1892

ARAD,

Andrássy-tér 16.

és

Weitzer János-u.

Telefon 517.

Gyárosok,
pénzintézetek,
vállalatok,
kereskedők,
iparosok

üzleti
könyvek-

ben

papiros- és
írószerekben,
irodai cikkekben
forduljanak ajánlatért

Pichler

Sándor

ARAD,

Szabadság-tér 1.

Telefon 308.

Képes árjegyzék ki-
vánatra ingyen.



Mielőtt

butort

vásárolna, tekintse meg raktáron
levő modern háló-, ebédlő- és egyéb
butoraimat, melyeket üzletáthelye-
zés miatt jutányos áron elárusítok.

Tisztelettel

Molnár Antal

asztalos-mester. 1501

Árad, Part-utca 4. m. Justól Kápolna-a. 3.

Part-utca 4. számú ház
szabad kézből eladó.

Győződjék meg!

Ha finom arany ékszert és
brilliáns tárgyakat akar
venni vagy készíttetni, mily
bámulatos olcsón szerezheti

WALDMAN I.
ékszerművesmest.

Szabadság-tér 14.
(Flum-kávéház mellett.) 567

Aradi Cipészek

Termelő Szövetkezete

tavaszi

cipő-árjegyzéke.

Női-cipők:

Komot lasztig...	... frt. 1.50
Kivágott cipő zergebőrből	2.— feljebb
Rogatta	2.80
Rogatta zsevrőbőrből	4.50
Fűzős zergebőrből	3.60
Fűzős zsevrőbőrből	5.50
Gombos zergebőrből	4.80
Gombos zsevrőbőrből	6.50

Férfi-cipők:

Cugos cipő, sima, vikszos	3.30
Cugos cipő, bezeces, vikszos	4.—
Bergsteiger cipő, tükörbőrből	4.80
Cugos cipő, sima, dongola könnyű	5.—
fájós lábakra	5.—
Bergsteiger cipő, zsevrőbőrből	6.50
Cugos cipő, bokszbőrből	5.80
Bergsteiger cipő, bokszbőrből	6.20
Bergsteiger cipő, barna sevrőbőrből	7.80
Fél cipő, zsevrőbőrből	5.—

Gyermekcipőket minden nagyságban raktá-
ron tartunk. 1957

Vidéki megrendeléseknél a lábnyomot pa-
pirra lerajzolni kérjük.

Utánvét mellett szállított áruknál 8 napon
belül a meg nem teljőt becsoroljuk.

A nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozom, hogy Budapesten szerzett sok évi tapasztalataim után a legfinomabb izlésnek megfelelő **angol és francia**

1731

női ruha divat termemet

május hó 6-án megnyitom.
Arad, Weitzer J.-u. 19.

Kiváló tisztelettel

Goldner Henrikné.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Zálogházból

gyémánt és brillians fülbevalók és gyűrűk, aranyláncok, mindenféle ékszereket ezüstnemeleket kiváltak és vesznek. Farkas Streicher Arad, Tökölly-tér 1. 508

Kiadó

Szabadság-tér 10. szám alatt egy nagy üzlethelyiség pincehelyiségekkel. 1895

Két szobás lakás

mellékhelyiségekkel vagy házat két-három lakóval vennék. Magányos, csendes lakó vagyok, 18 évig laktam egy helyen. Megkezeséseket „mérnök” Edelspacher-utca 15. sz. alá kérem 1898

Háztulajdonosok figyelmébe.

Célszerű beosztású házbérbekönyvek kaphatók Pichler Sándor papír- és írószer-kereskedésében, Szabadság-tér 1. 1902

Műszaki rajzoló

a Magyar Benoid-gáz Részvénytársaságnál azonnal felvétetnek. Urak, kik építészeti irodákban már alkalmazva voltak, előnyben részesülnek. 1899

Keresek május 1-re

2 vagy 3 szobás lakást fürdőszobával vagy anélkül. Cim: Deák Ferenc-utca 31—32. ajtó 8. 1900

Építési rajzoló

ki szerkesztésekben és megrendelési tervek készítésében teljesen jártas, jobb fizetéssel felvétetik. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek. 1544

Hosszu zongora

jutányos áron eladó Kápolna-utca 29a. az emeleten. 1901

Jzletes házi étkezés

kapható 1. évi május hó 1-től Révay utca 2. sz. Értekezni lehet Demeter-utca 28/b. sz. a. Abonensek felvétetnek. 1855

Olcsó divat album.

Tavaszi, nyári saison Blous, alj, Costüm, kabát minták. Ára- 60 fillér Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. Telefo: 517. sz. 167

Telefon 348.
Husserl Manó
bádogos
vizvezeték szerelő.
Javítások 161
olcsón és gyorsan.
Arad, Szt. Pál-utca 11.

Elsőrendű

tenispályák bérelhetők az Aradi Athletikai Club sporttelepén. Teljes bérlet 220 kor., fél bérlet 110 kor. 1830

Kiadó lakás.

Deák Ferenc-utca 33—34. sz. házban három szoba és előszobából álló udvari földszinti lakás kiadó. 1868

28 éves fiatalember

állást keres, beszél magyar, német, angol, francia, svéd, norvég és dán nyelven. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1891

Olcsósági vásárt

rendezek levélpapirokból tulsufolt raktár miatt. Továbbá több ezer legkedveltebb hangjegyet fél- és harmadárban árusítok. Üzleti könyvek, papírneműek, irodai cikkek és antikvár könyvek dus készlete. Vizsgalapot legolcsóbb forrása. Kerpel Izsó könyvkereskedése, Aradon. 525

Remington írógép

javitott, kifogástalan, olcsóért eladó. Cim a kiadóhivatalban. 1630

Ka cigarettázik

használjon Progress szivarkahüvelyt. 100 drb. 26 fill. 1000 drb. K. 240. Egyedül kapható Ingusz I. és Fla könyv- és papírkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János utca. 1631

Jövedelmező

sarokház a Bóna-u. 41. sz. alatt továbbá Bóna-u. 50. sz. szintén sarokház jó forgalmu üzlethelyiséggel és jövedelmező lakásokkal eladó. Bővebbet a tulajdonosnál az 50. sz. házban. 1757

Elköltözés miatt

szép butorok jutányosan eladók. Cim a kiadóhivatalban. 1827

Ászokherdők

körülbelül 75 hektoliteres nagyságban jó állapotban olcsón, egyenként is eladók. Nádor-utca sör-raktár. 1842

Női kalap konfekcio

és férfi szabó részére berendezések eladók. ifj. Weisz Mór Wesselenyi- és Varjassy József-utca sarkán. 1811

Modern

földszinti v. első emeleti uri lakás kerestetik a főtéren vagy annak közvetlen közelében. A lakás 5 szép szoba, előszoba, fürdőszoba és megfelelő mellékhelyiségekből állhat. Ajánlatokat lakás jelisével a kiadóhivatal továbbit. 487

Számtartó

ki hosszú éveken át nagy uradalmak szolgálatában állott s jelenleg is állásban van, hasonló minőségben alkalmaztatást keres. Legjobb referenciák. Szives ajánlatok a kiadóhivatalba küldendők — „Számartó” jelisé alatt.

Pályázati hirdetés

Edelspacher-Simánd községhez tartozó pusztatóvisegyházán (Takácsy gazdaság) egy tanerős tanítói állás üresedésben van. Javadalmazás: 900 korona állami, 100 korona községi-fizetés; lakás. Kérvények 1910. május hó 8-ig Dr. Lust Ferenc iskolaszéki e nőkhöz Simánd küldendők. 1897

Egy csinos vendéglő

közvetlen a belvárosban azonnal átadó. Cim a kiadóban. 1903

Egy jó karban levő

himzett zongora terítő jutányosan eladó. Cim a kiadóban.

Különbejárato

modernül butorozott szobát keresek belvárosban lehetőleg fürdőszoba használattal. Cim a kiadóhivatalban.

Egy jó karban lévő

4 kerekű kézikocsi azonnali megvételre kerestetik.

Cim a kiadóhivatalban.

Kezdő,

de kiválóan értelmes és iparkodó 1896

Ügyvédjelöltet

keresek irodamba junius elsejére.

Az ajánlatokat irásban kérem a kiadóhivatalban meg tudható címre beküldeni.



Allandó gépiró, gyorsíró és könyvelő-tanfolyam!

megnyilik 1910. május hó 1-én, Forray-utca (gróf Hunyady-palota.)

Tanórák a nap minden szakában.

Csak magának a gépirásnak tandíja **rendkívül mérsékelt**, mert módot akarok nyújtani a LEGSZEGÉNYEBB SORSUNAK is, hogy az összes rendszerű gépek kezelését elsajátítva, jól fizetett állást vállalhasson.

Beiratkozni lehet:

Ziffer Sándor

ÖSSZES IRÓGÉPEK MŰSZAKI
INTÉZETE cégnél

Arad, Szabadság-tér 16.

Telefon: 513. 1891